

Kallelse till fritids- och kulturnämnden

Nämnd	Fritids- och kulturnämnden
Tid	Tisdagen den 18 februari 2025 klockan 18.00
Plats	Höger kammarsal, kommunhuset
Justerare	Kimie Berenstam

Föredragningslista

Nr   **Ärende**

1. [Förändring av taxor vid hyra](#)
Föredragande: Mattias Svedjefall
2. [Omfördelning av investeringsmedel](#)
Föredragande: Mattias Svedjefall
3. [Ansökan om bidrag från Gatubarncentret Chisweas vänner](#)
Föredragande: Adam Starck
4. [Ansökan om bidrag till föreningar med verksamhet för personer med funktionsvariation från DHB Västra](#)
Föredragande: Adam Starck
5. Informationsärenden
Föredragande: Adam Starck
  - a) [Åtgärdsplan för kommunens brottsförebyggande arbete](#)
  - b) [Ekonomisk redovisning januari](#)
  - c) Nästa möte 18 mars
  - d) Justering

Karin Hultberg
Ordförande

Åse Thomasson
Sekreterare

Förändring av taxor vid hyra

Förslag till beslut

Fritids- och kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att införa kostnad för hyra av friidrottsarena samt klubbrum/konferenslokaler som förvaltas av fritids- och kulturförvaltningen enligt ärendets beskrivning. Fritids- och kulturnämnden föreslår vidare kommunfullmäktige besluta att justera taxa för hyra av bord och stolar enligt ärendets beskrivning.

Beskrivning av ärendet

För friidrottsarenan och enskilda bokningar av denna utgår idag inte någon avgift för hyra.

Fritids- och kulturförvaltningen anser att en hyreskostnad liknade den för konstgräsplanen skulle vara lämplig. Föreningar i kommunen får då en hyra om 100 kronor/timme och övriga hyresgäster betalar 200 kronor/timme.

Fritids- och kulturförvaltningen vill införa en kostnad för hyra av klubbrum och konferenslokaler på 50 kronor/timme.

Hyran är tänkt att täcka del av kostnaderna för arbetet med administration, utveckling och underhåll.

Idag har förvaltningen ett engångspris för hyra av stolar och bord på 5 kronor respektive 20 kronor. Då vi har upplevt problem med återlämning av dessa föreslår vi, att i tillägg till nuvarande taxa, införa en dygnskostnad på 3 kronor respektive 12 kronor. Denna dygnskostnad påbörjas efter det tredje dygnet för att medge att förhyrare kan hämta på en fredag och återlämna en måndag.

Justeringen av taxor föreslås börja gälla 2025-08-01.

Fritids- och kulturförvaltningen

Mattias Svedjefall
Enhetschef/Vaktmästare

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Omfördelning av investeringsmedel

Förslag till beslut

Fritids- och kulturförvaltningen beslutar omfördela investeringsmedel enligt bilaga.

Beskrivning av ärendet

Fritids- och kulturförvaltningen, anläggningar önskar omfördela investeringsmedel enligt sammanställning i bilaga 1.

Vi ser att vi skulle ha god nytta av att utnyttja kvarstående medel i posterna 31040, 31051 och 31054 för investeringar ny innebandysarg till Alléhallen.

Gällande post 31055 vill vi föra över kvarvarande medel i sin helhet. Vi har under 2024 dragit flera erfarenheter om hur vi kan förbättra nyttjande och förenkla handhavandet i syfte att säkerställa drift och möjligheterna att bättre utnyttja hallen vid till exempel kommande event.

Post 31056. Konstgräsplanens matta byttes i slutet av 2024. Bytet genomfördes sent på året och på grund av väderleken kunde vi inte slutföra alla planerade åtgärder så som sanering av förorenad mark och asfaltering.

Arbetet med avrinning kring konstgräsplanen kunde av samma anledning inte slutföras och därför önskar vi även flytta över kvarvarande medel från post 31057. Dessa medel kan med fördel överföras till 31056 för att förenkla hanteringen.

Rörande posterna 31049 och 31062 har ambitionen och en förutsättning för genomförande varit att samarbeta med föreningslivet.

Detta har av flera anledningar inte gått att genomföra och vi önskar omfördela medlen för dessa investeringar till en gemensam post med medel från 31062 och 31065 enligt skrivning nedan.

Detta i syfte att i egen regi kunna påbörja arbetet med byggnation av MTB-flowled med spårcentral i Munkaskogsområdet.

Investeringspost 31062 är tänkt att nyttjas för att tillsammans med föreningslivet bygga en skatepark. Detta har på grund av problem med bland annat bidragsansökningar hos föreningen inte kunnat genomföras. Fritids- och kulturförvaltningen ser inte heller att detta kommer att kunna genomföras inom det närmaste året och vill överföra dessa medel till byggnation av MTB flowled.

Vi har inte haft behov av att fullt utnyttja medlen för trailled under 2024 och har slutfört de planerade åtgärderna rörande post 31065.
Vi önskar därför överföra dessa medel till arbetet med byggnation av flowled.

Fritids- och kulturförvaltningen

Mattias Svedjefall
Enhetschef/Vaktmästare

Beslutet skickas till
Ekonomichef

Investeringsbudget

Nr	Investeringspost	Belopp (kr)	Totalbelopp	
1	31040 - Idrottsplatsutrustning	21 000	74 000,00 kr	Ny innebandysarg Alléhallen
2	31051 - Inventarier Slätten	8 000		
3	31054 - Inventarier Sporthall	45 000		
4	31055 - Inventarier Sporthall Kärnekulla	422 000	422 000,00 kr	Extra stolar för event, reservdelar till bla. skärmar, förbättringar av ljudsystem/mediahantering, kabeldragning, nyckelhantering.
5	31056 - Konstgräsplan	706 000	750 000,00 kr	Gräv/asfaltsarbeten, justering av grind samt sanering av förorenad mark
6	31057 - Avrinning konstgräsplan	44 000		
7	31062 - MTB-bana	100 000	472 000,00 kr	Mountainbike nedfarter/leder
8	31049 - MTB-bana, Bränninge	90 000		
9	31062 - Pumptracks	250 000		
10	31065 - Trailled, löparspår	32 000		
	Summa	1 718 000		

Ansökan om bidrag från Gatubarncentret Chisweas vänner

Förslag till beslut

Fritids- och kulturnämnden beslutar att inte lämna något bidrag till Gatubarncentret Chisweas vänner.

Beskrivning av ärendet

Föreningen Gatubarncentret Chisweas vänner har inkommit med en skrivelse till fritids- och kulturnämnden. Lärare och elever vid Hagabodaskolan har sedan 2002 varit i kontakt med och stöttat gatubarncentret Chiswea. 2016 bildades föreningen Gatubarncentret Chisweas vänner och man har sedan dess lämnat ekonomiskt stöd till gatubarncentrets drift.

Då gatubarncentrets lokaler nu behöver renoveras ansöker föreningen Gatubarncentret Chisweas vänner om ett bidrag till detta om 15 000 kronor hos fritids- och kulturnämnden.

Fritids- och kulturnämndens presidium ställer sig tveksam till om det är lämpligt att lämna bidrag, dels därför att det ligger utanför nämndens verksamhet inom fritid och kultur, dels därför att nämndens medel är avsedda för kommunens invånare.

Fritids- och kulturnämnden

Adam Starck
fritids- och kulturchef

Beslutet skickas till
Föreningen Gatubarncentret Chisweas vänner

Till

Kultur- och fritidsnämnden i Habo kommun

241030

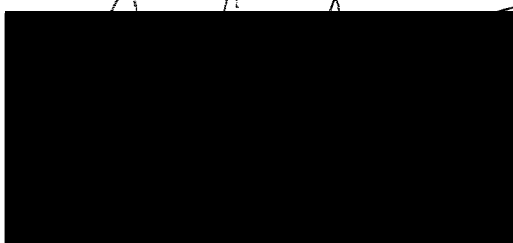
Föreningen Gatubarncentret Chisweas vänner ansöker om föreningsbidrag

Föreningen är sprungen ur ett elevinitiativ som startade på Hagabodaskolan 2002 med ett utbyte med en skola i Arusha i Tanzania. Detta utbyte har därefter till och från pågått med olika skolor i trakten. Redan 2002 kom lärare och elever från Habo i kontakt med gatubarncentret Chiswea. Vi bestämde oss då för att försöka stötta verksamheten, detta som ett led i skolans kontakter med Tanzania. Så skedde också under en följd av år. Under hösten 2016 visade det sig att det inte längre gick att administrera vårt bistånd via Habo kommun. Vi var då en grupp lärare och före detta lärare på Hagabodaskolan som bestämde oss för att bilda en förening till stöd för Chiswea.

Sedan föreningens bildande har vi från Habo kunnat bidrag med 40.000 – 50.000 kr årligen. Utbetalningarna sker fyra gånger om året. Föreningen har inga administrativa omkostnader utan alla pengar som samlas in går oavkortat till barnhemmet. Bidraget från föreningen går i stort till den dagliga driften av barnhemmet. Detta har gjort att man har kunnat fortsätta verksamheten med 35-40 barn.

Nu finns det renoveringsbehov av barnhemmets lokaler och vi som förening försöker hjälpa till med detta. Eftersom vi är en liten förening så klarar vi inte denna typ av investering själva och därför ansöker vi om föreningsbidrag på 15. 000 kr hos kultur- och fritidsnämnden i Habo.

På uppdrag av styrelsen

Bilaga

CHISWEA

Children of the Street Welfare Association Arusha.

Vad är CHISWEA?

CHISWEA är en frivilligorganisation med syfte att hjälpa gatubarnen i Arusha. Organisationen har funnits sedan 1991 och har sedan 1993 varit en officiellt erkänd hjälporganisation som har samarbetat med stadens sociala myndigheter.

Medel till verksamheten har man delvis fått genom anslag från myndigheterna och från flera olika hjälporganisationer. Man har också fått sponsorhjäp av flera olika firmor i staden. Många människor arbetar frivilligt i projektet och man har också fått in en grundplåt genom en s.k. "charity walk", en sorts insamling.

Bakgrund

Det finns omkring 500 gatubarn i Arusha. Att barn blir gatubarn har många orsaker. Familjerna kanske är extremt fattiga, föräldrarna kan ha dött, det kan förekomma våld och drogproblem i hemmen och vissa föräldrar kan ha flyttat in till staden utan att ha arbete och kan inte försörja barnen. De barn vars föräldrar har dött i AIDS har ytterligare svårigheter genom att många människor tar avstånd från dem.

Många barn blir kriminella eller prostituerade och flera av dessa börjar använda droger. Det finns en risk för att de själva blir smittade med HIV och också en risk för att de för smittan vidare.

Målet med verksamheten är

- Att öka medvetenheten om alla barns rättigheter
- Att hjälpa gatubarn till ett bättre liv
- Att hjälpa de barn som har lämnat skolan utan tillräcklig utbildning med grundläggande undervisning, så att de senare kan gå i vanlig statlig skola.
- Att stödja de gatubarn som bor på Chisweas centrum så att de kan gå i grundskolan och i vissa fall också i yrkesskola eller gymnasieskola.
- Att ge information om HIV/AIDS och andra sexuellt överförda sjukdomar.
- Att hjälpa gatubarn tillbaka till deras familjer eller hitta fosterfamiljer
- Att ge gatubarn tillgång till grundläggande hälsovård.

Ansökan om bidrag till föreningar med verksamhet för personer med funktionsvariation från DHB Västra

Förslag till beslut

Fritids- och kulturnämnden beslutar att inte bevilja DHB Västra sökt bidrag.

Beskrivning av ärendet

DHB Västra söker ett bidrag om 9 000 kronor att använda till sin verksamhet.

DHB Västra är en distriktsorganisation som vänder sig till familjer med döva eller hörselskadade barn samt barn med språkstörning. Organisationen riktar sig också till barn med flerfunktionsvariationer som tex. autism, ADHD, utvecklingsstörning och Downs syndrom. Det gemensamma med målgrupperna är kommunikationssvårigheter. Upptagningsområdet är Västra Götalands, Jönköpings och Hallands län. DHB Västra genomför aktiviteter, kurser, föreläsningar och lägerverksamhet som vänder sig till hela familjen under hela året. De genomför även TUFF - teckenspråksutbildning för föräldrar, en statlig utbildning som föräldrar har rätt till för att få en grundläggande kommunikation med sitt barn.

För tillfället finns det i DHB Västra inte någon person eller familj från Habo kommun som är medlem eller aktiv i organisationen.

Fritids- och kulturnämndens presidium framhåller att nämndens medel är avsedda för kommunens invånare, och föreslår därför att bidrag inte beviljas just nu. Bidraget är öppet att söka hela året, och en ny ansökan kan göras om aktivitet planeras i Habo eller organisationen får medlemmar/aktiva hemmahörande i kommunen.

Fritids- och kulturförvaltningen

Adam Starck
Fritids- och kulturchef

Beslutet skickas till
DHB Västra

Bidragsansökan: 135443

Bidrag till föreningar med verksamhet för personer med funktionsvariation

Ansökan kan göras när som helst under året. Fritids- och kulturnämnden fattar beslut i ärendet, varefter eventuellt bidrag utbetalas.

Bidraget kan sökas för:

- investeringar i exempelvis tekniska hjälpmedel eller utrustning.
- stöd att delta i eller arrangera utbildningar inom området
- stöd att genomföra aktiviteter för personer med funktionsvariation.
- stöd till mindre anpassningar av lokaler

För att ansökan ska behandlas ska följande uppgifter lämnas:

- Kostnadsberäkning för aktivitet, anpassning eller inköp. Komplettera gärna genom att bifoga filer med offerter eller liknande.

För att ansökan ska behandlas ska följande filer finnas uppladdade i föreningens profil under Administrera - filer:

- Verksamhetsberättelse för närmast föregående år
- Ekonomisk redovisning för närmast föregående år

Kund: DHB Västra (862500-6831)

Skapad av: [REDACTED] info@dhbvastra.se

Handläggare:

Externt Id:

Status: Inskickad

Ansökan

Beskriv planerade aktiviteter, inköp eller anpassningar

Beskriv de aktiviteter, inköp eller anpassningar föreningen vill genomföra och kostnaderna för de olika delarna.

Vi har en rad olika aktiviteter, kurser, föreläsningar och lägerverksamhet under året. Arbetet med dessa aktiviteter sker kontinuerligt under året. Då vi arbetar med bokningar, anmälningarn planering och övrig administration. Se bifogad ansökan från oss

Mål med planerade aktiviteter, inköp eller anpassningar

Beskriv målen med planerade aktiviteter, inköp eller anpassningar

Många av våra barn har teckenspråket som sitt modersmål och detta får de genom föräldrarna som lär dem. Får inte barnen en fungerande kommunikation är det lätt att känna sig otrygg och det kan ge ett utanförskap och frustration samt att det påverkar deras uppväxt, utveckling och framtid. Barnens teckenspråksinlärning ligger inte på samhällets ansvar utan på föräldrarna och det är de som ska lära barnen deras modersmål, teckenspråket - ett språk som föräldrarna inte kan. Det är också viktigt att familjerna får träffa andra i liknande situation. Barnen får en möjlighet att känna att de inte är ensamma om sin funktionsnedsättning. De får träffa andra att identifiera sig med och skapa nya kontakter med andra barn där de kan umgås på lika villkor. Det är extra viktigt för "våra barn" eftersom många vanligtvis går integrerade i vanliga kommunala skolor.

Vi bevakar beslutsfattare inom kommun, region, myndigheter och skolväsen för att bevaka att inga beslut tas på grund av okunskap som kan påverka barnens framtid på ett negativt sätt. Vi vill att våra barn ska få en trygg och utvecklande framtid på lika villkor. Vi är även anordnare av TUFF-Teckenspråksutbildning för föräldrar som är en statlig utbildning föräldrar har rätt till om de behöver teckenspråk i kommunikation med sina barn. Med 240 timmars teckenspråksutbildning får de en grundläggande kommunikation att använda med sitt barn. Här erbjuds även barntillsyn för barnen under kurstid. Vi är helt beroende av bidrag för att kunna genomföra våra läger, aktiviteter och kurser. Det vore högst önskvärt med ett ekonomiskt bidrag för att stötta familjerna med barn som har funktionsnedsättningar.

Bidrag från andra parter

Har bidrag sökts eller får ni på annat sätt medel för samma eller liknande aktiviteter, inköp eller anpassningar från andra håll? Var har föreningen i så fall sökt och hur mycket? Har bidrag beslutats, eller när väntas svar på ansökan?

DHB Västra är en ideell förening som är helt beroende av bidrag för att kunna genomföra vår verksamhet. Erhållna bidrag går oavkortat till verksamheten, d.v.s all ekonomiskt stöd används i verksamheten som ger familjer med funktionshindrade barn möjligheten att träffas och utveckla språket. Bidrag från kommuner och landsting täcker ca 3,8% av intäkterna

Bifogade filer

Habo kommun 2025.pdf

Ansökt belopp

9 000 kr

Postadress

Habo kommun
Fritids- och kulturförvaltningen
Box 212
566 24 Habo

Besöksadress

Jönköpingsvägen 2
Organisationsnummer
212000-1611

E-post

fritidkultur@habokommun.se

Webb

<https://habokommun.se>

DHB Västra

- Döva och hörselskadade barn samt barn med språkstörning i västra Sverige -

Ansökan om bidrag

Habo Kommun

DHB Västra är en distriktsorganisation som vänder sig till familjer med döva, hörselskadade barn samt barn med språkstörning. Vi riktar oss också till barn med flerfunktionsnedsättningar som tex; autism, adhd, rörelsehindrade, utvecklingsstörning, down syndrom, aspergers, trakeostomi-opererade barn mfl. De gemensamma medalla våra målgrupper är kommunikationssvårigheterna och är det mest primära. Vårt upptagningsområde omfattar Västra Götalands, Jönköpings och Hallands län och har inga lokal-föreningar. Vi har ett medlemsantal på ca 880 personer, vilket motsvarar ca 260 familjer.

DHB Västra ansöker om bidrag till vår kurs- och aktivitetsprogram under 2025.

Våra inplanerade kurser, familjeaktiviteter och lägerverksamhet kan man läsa om på sid. 2.

Dessa kurser/träffar/läger är oerhört viktiga för familjer som har barn och ungdomar med funktionsnedsättningar. Barnen träffar andra likasinnade vänner att identifiera sig med, känner samtilhörighet med och umgås på lika villkor och samma språk – teckenspråket. Föräldrar och anhöriga lär sig teckenspråket för att kunna kommunicera med sina barn, träffas och diskuterar rättigheter, skolval, språkval, LSS, tolktjänst, socialtjänst, bildstöd, familjerelationer m.m.

Denna verksamhet är mycket kostsam för föreningen med bl.a. kost, logi, konferenslokaler, aktiviteter, teckenspråklärare, barnledare, material m.m.

För verksamhetsåret 2025 beräknar vi våra kostnader till 10 150.000 kronor, se budget på sid. 2.

På vårt populära sommarläger där ca 130 personer deltar, beräknar kostnaden bli ca 2 200 000 kr.

Förutom våra medlemskurser och träffar, engagerar vi oss intressepolitiskt och bevakar beslutsfattare inom kommuner, regioner, myndigheter och skolor så att de fattar rätt beslut för våra barn och ungdomar.

Vi är också stolta anordnare av den statliga utbildningen TUFF - Teckenspråksutbildning för vissa föräldrar.

Då det inte erbjuds denna betydelsefulla verksamhet, som är anpassade till våra målgrupper i kommun och landsting m.fl. så är det viktigt att vi kan fortsätta bedriva vår verksamhet för våra familjer med funktionshindrade barn i DHB Västra.

Eftersom vi är helt beroende av bidrag för att kunna genomföra vår verksamhet, hoppas vi att ni vill stödja föreningen i form av ett ekonomiskt bidrag på **9 000 kr** för våra inplanerade kurser, familjeaktiviteter.

Vänliga hälsningar

DHB Västra kansli

Vänersborg den 2025-01-29

Bilagor: Verksamhetsberättelse inkl. årsredovisning och revisionsberättelse för 2023, samt budget och kurs/aktivitetsplan 2025.

<u>Datum</u>	<u>Aktivitet</u>	<u>Plats</u>
2-5 januari	Skidresa	Branäs
1-2 mars	Teckenspråkshelg för familjer	Vänersborg
29-30 mars	Aktivitetshelg och årsmöte	Jönköping
12-13 april	Ledarträff inför sommarläger	Isaberg
12 april	Hajk	Lysekil
3 maj	Activity filmskaparna/bumperball	Göteborg
10-11 maj	SPEX – Birgitta helg – Dalslands aktiviteter/Dressin	Dals Långed
24-25 maj	Föreläsning med övernattnig (utan barn)	Örby
28-29 juni	Skara sommarland	Skara
12 juli	Ungdomsträff (äldre)	Varberg
3-9 augusti	Sommarläger på Isaberg	Hestra
30 augusti	Rävgården med aktiviteter	Rävlanda
6 september	Tjolöholms slott – skördefest	Fjärås
13-14 september	Teckenspråkskurs för ungdomar	Kungälv
4 oktober	Ungdomsträff - Jampyard (yngre)	Göteborg
11-12 oktober	Teckenspråkskurs för alla vuxna	Alingsås
18 oktober	SPEX – Naturhistoriska museet och grillning	Göteborg
1-2 november	Halloween	Lidköping
29-30 november	Kokpunkten/Escaperoom	Västerås
12 nov-10 december	Facebooktävling	Facebook
13 december	Luciafirande med julbord	Vänersborg

Reservation för eventuella förändringar

DHB Västra Budget 2025

<u>Intäkter</u>	<u>Sek</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Sek</u>
Bidrag Kommuner	110.000	Kurser, aktiviteter, läger och möten	2 250.000
Bidrag Stiftelser och Fonder	2 350.000	Lokalhyra inkl. el	80.000
Bidrag Kyrkor och Lions Club	55.000	Kontorsmaterial och trycksaker	150.000
Bidrag Regioner	530.000	Telefon, porto, internet och övrigt	155.000
Bidrag ABF och Sibus	235.000	Personalkostnader	2 200.000
Medlemsbidrag / Medlemsavgifter	40.000	Verksamhetskostnader	180.000
Deltagaravgifter vid aktiviteter / kurser	580.000	Revisionsarvode	40.000
Personalbidrag och övriga intäkter	750.000	Medlemsavgifter HSO, ABF m.fl.	35.000
Eget kapital	500.000	Inventarier	60.000
TUFF – Teckenspråksutbildning	5 000.000	TUFF – Teckenspråksutbildning	5 000.000
Summa:	10 150.000	Summa:	10 150.000

§ 3 **Åtgärdsplan för kommunens brottsförebyggande arbete**

Diarienummer KS24/561

Beslut

Kommunstyrelsen antar åtgärdsplanen för kommunens brottsförebyggande arbete.

Beskrivning av ärendet

Från och med den 1 juli 2023 har kommunerna ett brottsförebyggande ansvar enligt *Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete*. Lagen är en del i arbetet med att förstärka förutsättningarna för att nå den nationella politikens målambitioner som bland annat återfinns i det nationella brottsförebyggande programmet – *Tillsammans mot brott*. Syftet med lagen är att säkerställa att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och skapar förutsättningar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen.

Ett krav i den nya lagen är att kommunen ska ta fram en lägesbild som ska innehålla en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser samt en analys av kartläggningen och informationen. Utifrån den samlade lägesbilden ska Habo kommun ta ställning till behovet av åtgärder för att förebygga brott och formulera detta i en åtgärdsplan som ska beslutas av kommunstyrelsen.

I analysen av kartläggningen samt orsaksanalysen har representanter från fritids- och kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, räddningstjänsten och polisen deltagit.

Arbetsgruppen har kommit fram till att tre brott behöver prioriteras framöver:

- Våld i nära relationer
- Narkotikabruk
- Brott på sociala medier som begås av barn och unga

Utifrån lägesbilden har ett antal åtgärder formulerats. Syftet med åtgärderna är att stärka det brottsförebyggande arbetet som sker i kommunen, så att rätt insatser genomförs. Åtgärderna ska vara påbörjade eller genomförda senast 31 december 2025. Åtgärdsplanen ska följas upp vartannat år.

Beslutet skickas till
Socialnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Fritids- och kulturnämnden

LÄGESBILD & ÅTGÄRDSPLAN

FÖR KOMMUNENS BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE

Antagen av kommunstyrelsen den 15 januari 2025 § X

Innehåll

Innehåll	2
1 Inledning	3
1.1 Skillnaden mellan kartläggning och lägesbild	3
1.2 Definition av brottsförebyggande arbete	3
1.3 Om kommunen	4
1.4 Samverkan med polisen	5
1.5 Samverkan med andra aktörer	6
2 Kartläggning	7
2.1 Brottstatistik och människors upplevelse av trygghet	7
2.1.1 Totalt antal anmälda brott	7
2.1.2 Skadegörelsebrott	8
2.1.3 Narkotika	9
2.1.4 Våld i offentlig miljö	10
2.1.5 Våld i nära relationer	11
2.2.6 Stöld- och tillgreppsbrott	12
2.1.7 Trafikbrott	14
2.1.8 Miljö- och avfallsbrott	15
2.2 Kommunens tillbudsrapportering och orosanmälningar	15
2.2.1 Orosanmälningar till socialförvaltningen	16
2.2.2 Kommunens tillbudsrapportering	16
2.3 Relevanta undersökningar och mätningar	17
2.3.1 Folkhälsoenkät Ung	17
.....	20
2.3.2 Hälsa på lika villkor	21
2.3.3 Mätning av narkotika	22
2.3.4 Öppna jämförelser – Trygghet och säkerhet	23
2.4 Summering av kartläggning	24
3 Orsaksanalys	25
3.1 Prioriterade brott	25
3.2 Övriga prioriterade brott	26
3.3 Sammanfattning av Lägesbild och orsaksanalys	26
4 Åtgärdsplan	27

1 Inledning

Från och med den 1 juli 2023 har kommunerna ett brottsförebyggande ansvar enligt *Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete*. Lagen är en del i arbetet med att förstärka förutsättningarna för att nå den nationella politikens målbambitioner som bland annat återfinns i det nationella brottsförebyggande programmet – *Tillsammans mot brott*. Syftet med lagen är att säkerställa att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och skapar förutsättningar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen.

Ett krav i den nya lagen är att Habo kommun ska ta fram en lägesbild som ska innehålla en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser samt en analys av kartläggningen och informationen. Arbetet med att ta fram lägesbilden består av två steg:

- Steg 1 – Genomföra en kartläggning som innehåller statistik kring anmälda brott, trygghetundersökningar och annan information av betydelse.
- Steg 2 – En orsaksanalys där viss problematik/trender granskas djupare och genererar en samlad lägesbild.

Utifrån den samlade lägesbilden ska Habo kommun ta ställning till behovet av åtgärder för att förebygga brott och formulera detta i en åtgärdsplan som ska beslutas av kommunstyrelsen.

1.1 Skillnaden mellan kartläggning och lägesbild

Med kartläggning avses systematisk datainsamling om ett geografiskt område eller ett brottsproblem. I kartläggningen samlas information om vad, hur mycket, hur ofta, på vilket sätt och under vilka förutsättningar som brottsligheten uppträder.

En lägesbild är en sammanställning och analys av kartläggningens resultat, där avvikelser eller mönster i brottsligheten identifieras. Lägesbilden är en samlad bedömning av var problemen är som störst, hur situationen ser ut jämfört med referensdata och hur utvecklingen sett ut över tid.

Det brottsförebyggande arbetet är komplext där det ofta krävs uthållighet för att se att insatserna får önskad effekt och insatserna kan påverkas negativt av oväntade störande faktorer. För att öka säkerheten och tryggheten i samhället är en av grunderna i det brottsförebyggande arbetet samverkan, både inom kommunens förvaltningar men även med andra parter. Genom samverkan kan kunskap och beprövade metoder spridas och få effekt. Målet är att det brottsförebyggande arbetet ska bidra till att färre kommuninvånare utsätts för brott vilket leder till en ökad trygghet. Uthållighet, rätt kunskap och fokus är avgörande för att det brottsförebyggande arbetet ska lyckas.

1.2 Definition av brottsförebyggande arbete

För att förstå och skapa en gemensam bild av vad som är brottsförebyggande arbete i kommunen är det viktigt att arbeta utifrån en bestämd definition. I Habo kommun arbetar vi utifrån den definition som Länsstyrelsen har föreslagit:

- 1) Att *individens benägenhet* att begå brott minskar, eller
- 2) Att *förekomsten av situationer* som bidrar till *individens motivation* att begå brott minskar¹

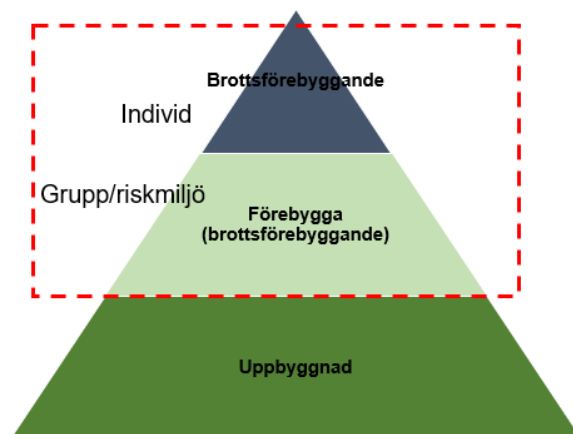
---

¹ Wikström, P-O. H. och Torstensson, M, *Lokalt brottsförebyggande arbete: organisation och inriktning*, (Solna: Polishögskolan, 1997), s.26.

I kommunen görs många olika insatser som är bra och betydelsefulla men som inte hamnar innanför den röda rutan, t. ex. värderingsutbildningar inom skolförvaltningen. Utifrån att det är uppbyggande insats som berör alla kommunala skolor.

När det finns oro från flera aktörer kring en grupp elever kan ett riktat föräldramöte genomföras vilket då är en förebyggande åtgärd på gruppnivå.

Socialtjänsten kan besluta om att starta en SIG (Social insatsgrupp) eller en SSPF (Samverkansform skola, socialtjänst, polis och fritid) som en åtgärd för en individ. Då befinner vi oss högst upp i pyramiden.

1.3 Om kommunen

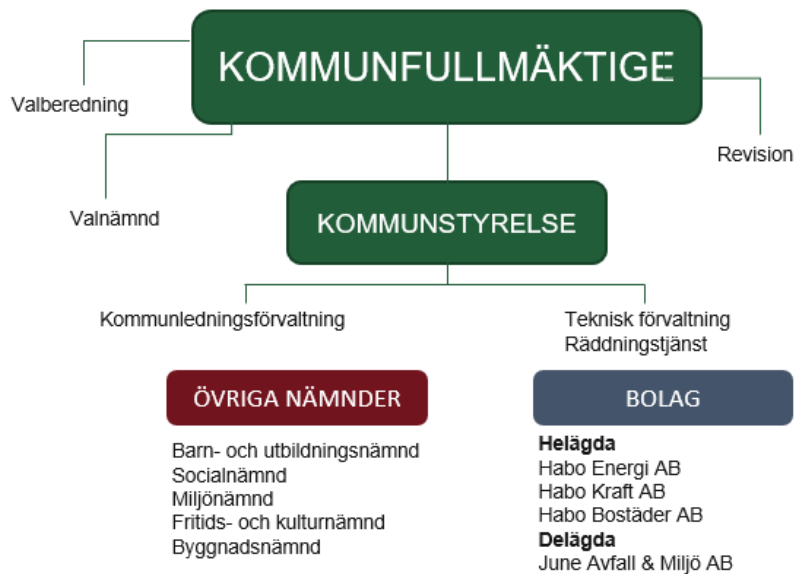
Habo är en långsträckt kommun som ligger utmed Vätterns västra strand mellan Jönköping i söder och Hjo i norr. Mot väster angränsar Habo kommun till Mullsjö kommun och Tidaholms kommun.

Kommunens landskap är lätt kuperat och skapas av stora sand- och grusavlagringar. Den norra delen av kommunen domineras av Hökensås urbergsplatå med många småsjöar som är ett attraktivt friluftsområde. Länsväg 195 går utmed Vättern och järnvägsnätet går genom kommunen med Nässjö-Falköpingssträckan. I Habo kommun bor 13 427 personer (2024-06-30) och befolkningsfördelningen ser ut enligt följande:

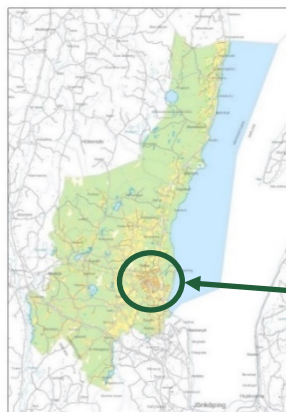
- Habo tätort (9443)
- Furusjö (328)
- Fagerhult (272)
- Brandstorp (135)
- Västerkärr (134)
- Baskarp (92)
- Landsbygd (3023)

Habo kommun är en barnrik kommun. Här bor det fler barn än i den genomsnittliga kommunen i Sverige, befolkningen är bland den yngsta i Sverige procentuellt sett. I Habo kommun är arbetslösheten låg, majoriteten har ett arbete eller sysselsättningen att gå till. En stor del av kommunens invånare arbetar utanför kommunen, ca 3400 personer pendlar varje dag från Habo till någon annan kommun och då främst Jönköpings kommun. Habo kommun är den största arbetsgivaren med ca 980 tillsvidareanställda. Det största företaget är Fagerhults belysning med ca 600 anställda. Sedan finns det antal företag med ca 50–100 anställda och flertalet småföretagare. De vanligaste arbetsgrupperna är vård, omsorg, tillverkning, utvinning samt handel. Majoriteten av kommunens invånare bor i småhus (75 %).

Habo kommun är organiserad enligt nedanstående organisationsöversikt:

Habo kommuns

geografiska yta visas på kartbilden:

1.4 Samverkan med polisen

Habo kommun har ett Medborgarlöfte med Polisen (LPO södra Vätterbygden) som förnyades i december 2023, där vi har kommit överens om tre gemensamma fokusområden:

- Narkotika
- Skadegörelse
- Normbrytande beteende hos barn och ungdomar

Utöver dessa fokusområden bör det ske en samverkan för att sprida information kring bedrägeribrott.

Kommunens brottsförebyggande samordnare och Polisens kommunpolis möts veckovis för att dela lägesbild och för att kunna starta en gemensam insats. Regelbunden dialog sker även med kommunens två områdespoliser. Den strategiska samverkan sker primärt via Strategisk samverkansgrupp (SSG) och Folkhälsorådet.

1.5 Samverkan med andra aktörer

I Habo kommun finns det ett stort och aktivt föreningsliv med flera stora föreningar, bland annat inom fotboll, volleyboll, innebandy och friidrott. Det finns även flera aktiva kyrkor som bedriver barn- och ungdomsverksamhet. Tillsammans med kommunens fritids- och kulturförvaltning bidrar dessa föreningar och kyrkor till att erbjuda en aktiv och betydelsefull fritid för många barn och ungdomar i Habo kommun. Detta är en viktig del i kommunens brottsförebyggande arbete, där det i dagsläget inte finns något samverkansavtal med idrottsföreningar och kyrkor kring dessa frågor.

2 Kartläggning

Det första steget för att skapa en lägesbild över brottsproblematiken i Habo kommun är att göra en kartläggning över relevant statistik, undersökningar och fakta. Kartläggningen är uppdelad i tre delar:

1. Brottsstatistik och människors upplevelse av trygghet
2. Kommunens tillbudsrapportering och orosanmälningar
3. Relevanta undersökningar och mätningar

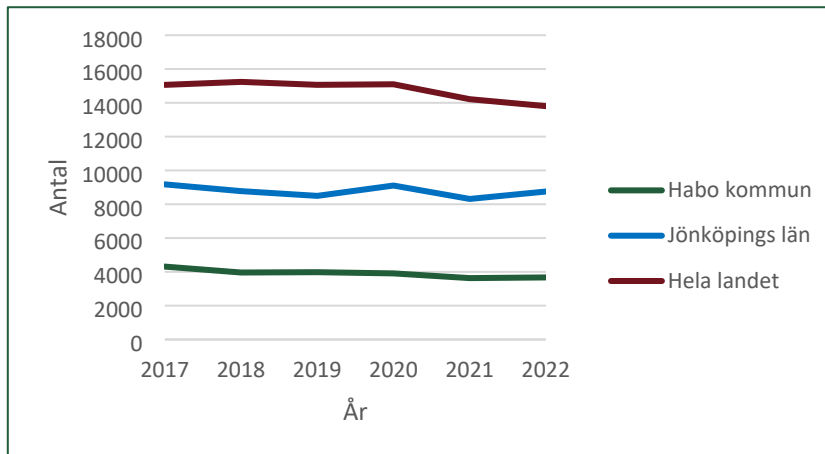
2.1 Brottsstatistik och människors upplevelse av trygghet

Inför denna kartläggning har Länsstyrelsen i Jönköpings län förmedlat brottsstatistik från Brå över ett antal olika brottsrubriceringar samt statistik från Nationella trygghetsundersökningar (NTU) som berör Habo kommun. Statistiken som berör anmälda brott redovisas i relation till 100 000 invånare, för att det ska bli mer jämförbart med hela landet. Trygghetsundersökningarna redovisas i procent.

2.1.1 Totalt antal anmälda brott

Under perioden 2017 – 2022 anmäldes 2895 stycken brott i Habo kommun, varav 2017 var det år som flest brott anmäldes. Antal anmälda brott i Habo kommun:

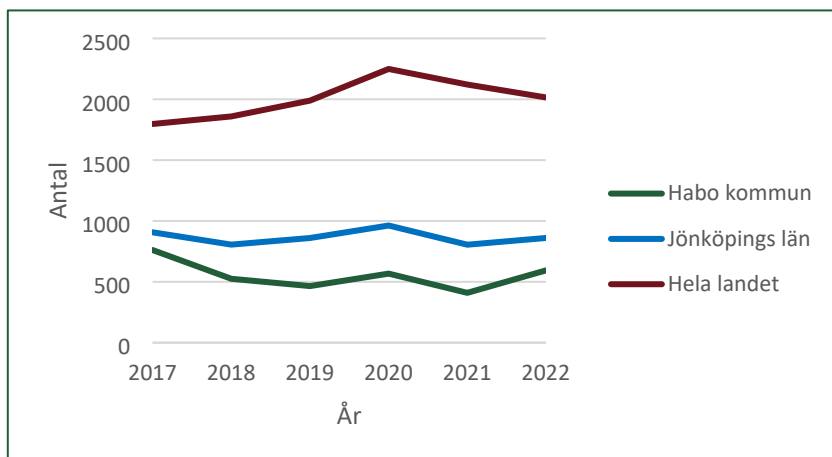
	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	505	475	489	489	461	476

Figur 1: Totalt antal anmälda brott, per 100 000 invånare. Källa Brå

2.1.2 Skadegörelsebrott

Figur 2: Totalt antal anmälda skadegörelsebrott, per 100 000 invånare. Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	89	63	57	71	52	77

Rapporterad utsatthet

Klotter (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	1	4	4
Jönköpings län	3	4	3
Hela landet	6	6	5

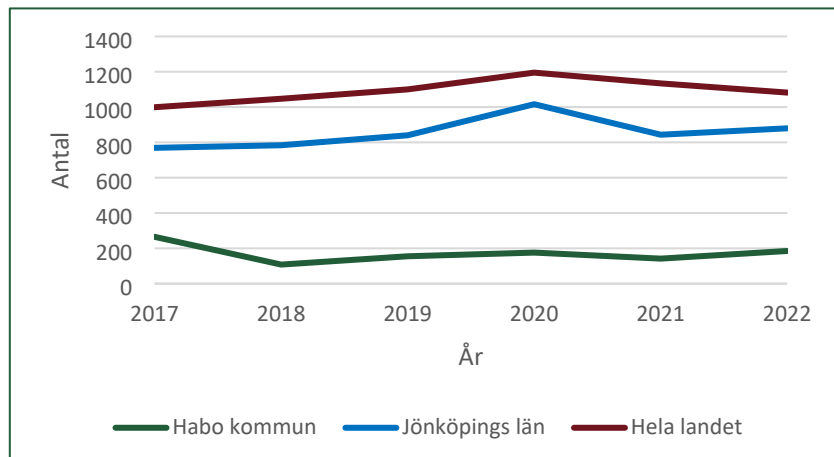
Tabell 1: Problem i stor utsträckning med klotter i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2022 Källa NTU

Skadegörelse (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	8	11	8
Jönköpings län	5	6	6
Hela landet	8	8	7

Tabell 2: Problem i stor utsträckning med skadegörelse i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2022 Källa NTU

2.1.3 Narkotika

Figur 3: Narkotikabrott (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	31	13	19	22	18	24

Rapporterad utsatthet

Öppen narkotikahandel (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	1	1	2
Jönköpings län	3	4	4
Hela landet	5	6	6

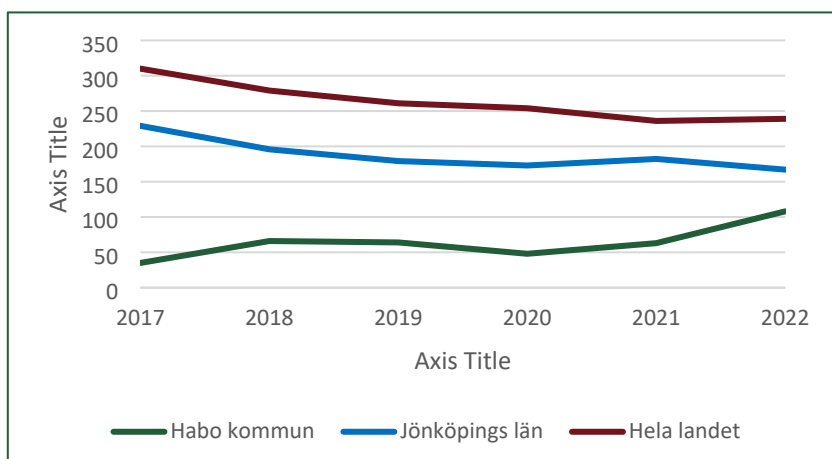
Tabell 3: Problem i stor utsträckning med öppen narkotikahandel i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2022. Källa NTU

Påverkade personer av alkohol eller droger (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	0	3	3
Jönköpings län	5	6	4
Hela landet	7	7	6

Tabell 4: Problem i stor utsträckning med personer påverkade av alkohol eller droger i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2022. Källa NTU

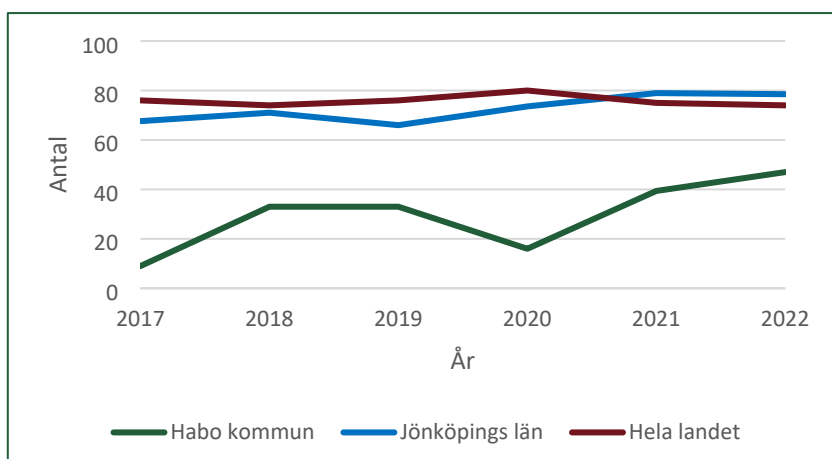
2.1.4 Våld i offentlig miljö

Figur 4: Våld i offentlig miljö mot vuxna (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	4	8	8	6	8	14

Figur 5: Våld i offentlig miljö mot barn och unga (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	1	4	4	2	5	6

Rapporterad utsatthet

Misshandel (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	1,3	2,9	6,8
Jönköpings län	2,5	3,3	2,9
Hela landet	3,2	3,6	2,8

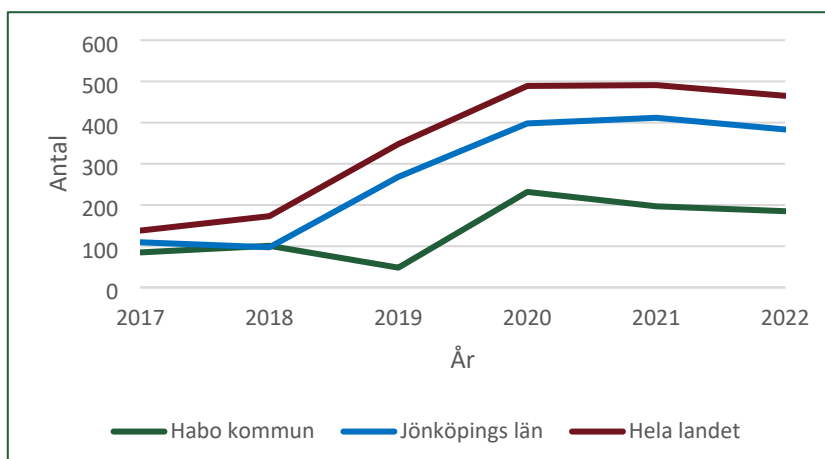
Tabell 5: Självrapporterad utsatthet för misshandel 2016–2021, enligt NTU 2017–2022
Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

Personrån (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	1,2	0,9	0,0
Jönköpings län	0,7	0,9	1,0
Hela landet	1,2	1,5	1,2

Tabell 6: Självrapporterad utsatthet för personrån 2016–2021, enligt NTU 2017–2022.
Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

2.1.5 Våld i nära relationer

Figur 6: Våld i nära relation (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	10	12	6	29	25	24

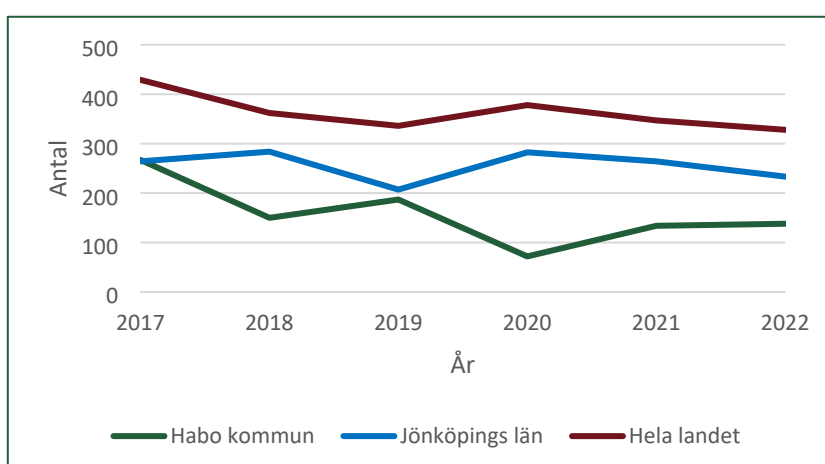
Rapporterad utsatthet

Sexualbrott (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	2,9	3,0	5,7
Jönköpings län	5,0	4,6	4,6
Hela landet	5,6	5,8	4,5

Tabell 7: Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2016–2021, enligt NTU 2017–2022. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

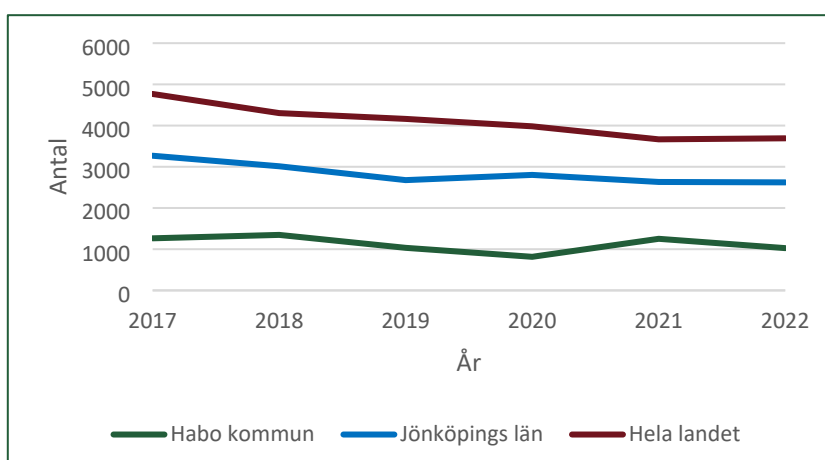
2.2.6 Stöld- och tillgreppsbrott

Figur 7: Bostadsbrott (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

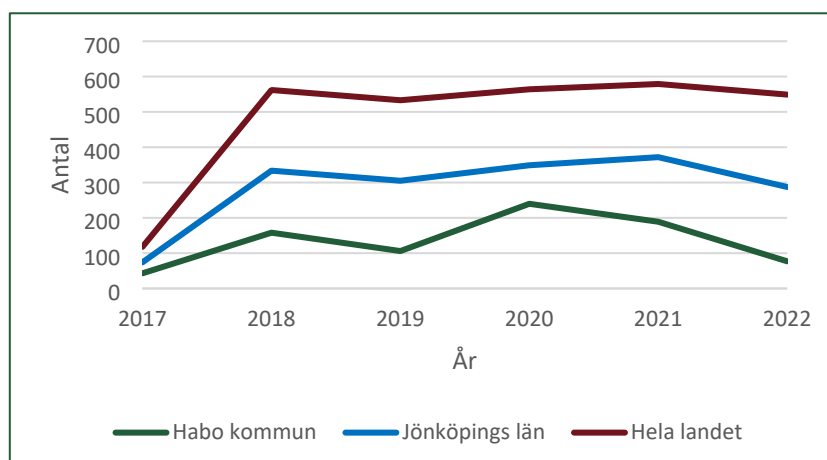
	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	31	18	23	9	17	18

Figur 8: Stöld- och tillgreppsbrott, totalt (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	147	162	127	102	159	133

Figur 9: Bilbrott (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	5	19	13	30	24	10

Rapporterad utsatthet

Cykelstöld (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	1,5	9,2	5,1
Jönköpings län	8,0	8,7	7,4
Hela landet	10,5	11,3	10,4

Tabell 8: Självrapporterad utsatthet för cykelstöld bland cykelägare 2016–2021, enligt NTU 2017–2022. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

Rapporterad utsatthet

Kort-/kreditbedrägeri (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	3,4	5,8	9,4
Jönköpings län	3,9	5,1	7,0
Hela landet	4,6	5,1	5,6

Tabell 9: Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2021, enligt NTU 2017–2022. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

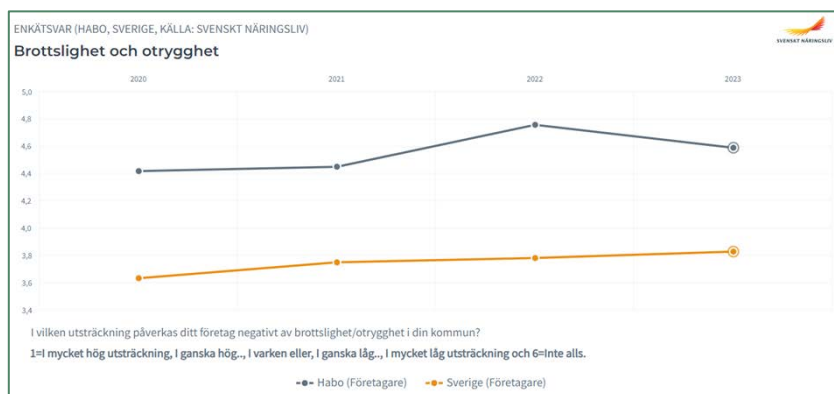
Försäljningsbedrägeri (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	3,8	4,1	5,5
Jönköpings län	4,2	5,0	4,1
Hela landet	5,0	5,4	3,8

Tabell 10: Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2021, enligt NTU 2017–2022. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

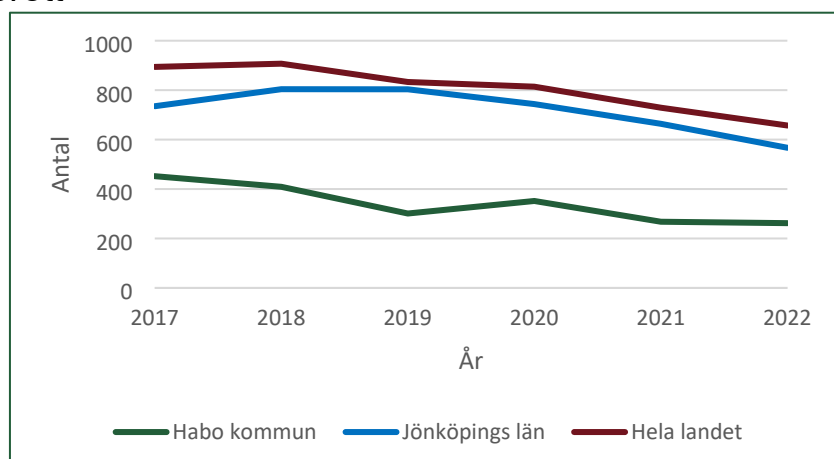
Företags upplevelse av brottslighet

I Svenskt Näringslivs företagsundersökningar finns det en fråga som berör företags upplevelse av brottslighet och otrygghet. I den senaste undersökning från 2023 svarade företagen i Habo kommun att deras verksamheter påverkades ”i ganska låg utsträckning” av brottslighet.

Figur 10: Företags negativa påverkan av brottslighet/otrygghet i Habo kommun 2023. Källa: Svenskt Näringsliv, undersökning om företagsklimat.

2.1.7 Trafikbrott

Figur 11: Trafikbrott, totalt (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017–2022 (per 100 000 invånare). Källa Brå

Antal anmälda brott i Habo kommun:

	Antal 2017	Antal 2018	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Antal 2022
Habo kommun	53	49	37	44	34	34

Rapporterad utsatthet

Fortkörning (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	21	22	24
Jönköpings län	20	21	21
Hela landet	20	20	19

Tabell 11: Problem i stor utsträckning med fortkörning i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2022. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

Störande körning (i procent)

	Två år sammanslagna		
	2017/2018	2019/2020	2021/2022
Habo	22	15	26
Jönköpings län	12	11	14
Hela landet	12	13	14

Tabell 12: Problem i stor utsträckning med övrigt störande körning i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2022. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år). Källa NTU

2.1.8 Miljö- och avfallsbrott

Miljö- och avfallsbrott är ett brottsproblem som ökar i Sverige och i mars 2022 kom Naturvårdsverket med en redovisning av förslag på *Förstärkta insatser mot brottsligheter inom avfallsområdet*, som innehåller en lägesbild och förslag på insatser mot en ökad avfallsbrottslighet i Sverige, skriven av tio myndigheter. Exempel på åtgärder som föreslogs var skyltningskrav och ändrat tillsynsansvar över avfallstransporter samt förenkla informationsutbyte mellan berörda myndigheter.

Det kan tyckas märkligt att det går att tjäna pengar på avfallshantering men så är fallet. Det finns stora pengar att tjäna och därför har det dragit till sig organiserad brottslighet. Utöver brottsproblematiken med kriminella får det också miljökonsekvenser. Bland annat genom att föroreningar sprids från illegala tippningar till mark-, grund- och ytvatten. Föroreningar kan även spridas i luften genom avfallsbränder.

De senaste åren har media rapporterat om flera kommuner som har drabbats av avfallsbrottslighet som har blivit kostsamma, både för den drabbade kommunens ekonomi och miljön.

Enligt polisens statistik har det enbart förekommit några få anmälningar gällande miljöbrott i Habo kommun de senaste åren. Kommunens miljöinspektör delar den bilden, att det än så länge inte har varit ett stort brottsproblem i kommunen men att de ändå har börjat göra tillsyner under 2024 kring avfallshantering.

2.2 Kommunens tillbudsrapportering och orosanmälningar

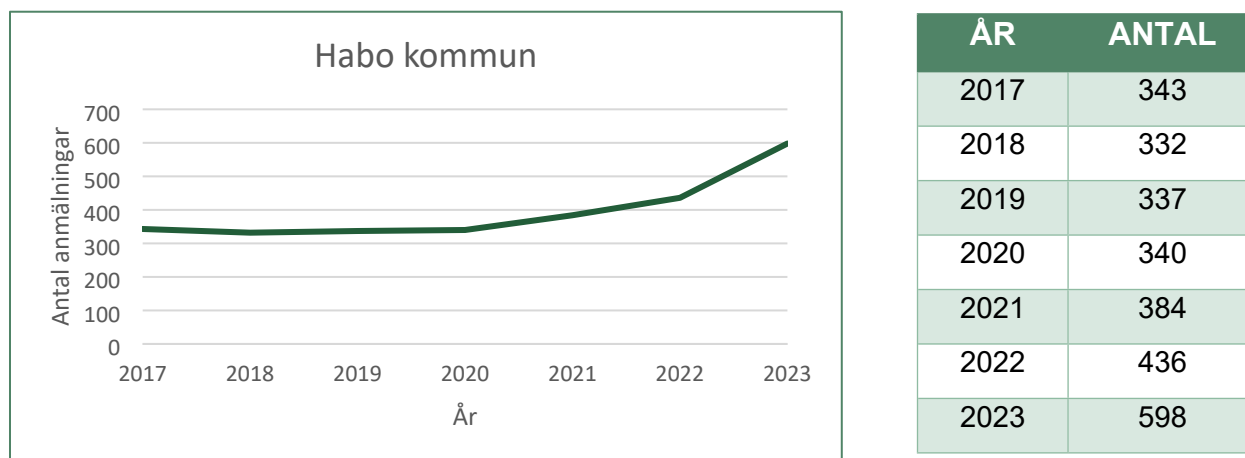
Utöver brottsstatistik och människors upplevelse av trygghet är kommunens tillbudsrapportering och orosanmälningar till socialförvaltningen två andra viktiga indikatorer för att se trender, problemområden och de utmaningar som finns i kommunen.

När det gäller tillbudsrapportering använder kommunen en e-tjänst för detta och anmälningarna följs regelbundet upp av kommunens säkerhetsgrupp.

2.2.1 Orosanmälningar till socialförvaltningen

De senaste åren har antalet orosanmälningar till Habo kommuns socialförvaltning ökat, vilket tabellerna nedan visar:

Figur 11: Orosanmälningar rörande barn till Habo kommuns socialförvaltning, 2017–2023. Källa: Habo kommun

2.2.2 Kommunens tillbudsrapportering

Habo kommun använder sig av en e-tjänst för att rapportera interna tillbud som till exempel skadegörelse, brandtillbud, inbrott etc. Antal rapporterade tillbud under perioden 2020–2023 ser ut som följande:

2020	2021	2022	2023
66	58	60	76

De mest förekommande tillbud under 2023 var:

Brandtillbud	Skadegörelse	Glaskross	Klotter
30	20	10	7

De objekt som rapporterade flest tillbud under 2023 var:

Hagaboda/Sporthallen	Kråkerydskolan	Alléskolan	Biblioteket
18	12	7	6

Kommentar:

Från 2021 ser vi en ökad trend av antalet anmälda tillbud i kommunen. Det kan bero på flera orsaker, dels för att vissa företeelser sker mer frekvent och dels för att kommunens anställda har blivit bättre på att använda e-tjänsten för att anmäla tillbud.

Under sommaren 2023 förekom det flertalet bränder vid återvinningsstationer och containrar i Habo tätort, därav den höga siffran. I samverkan med polisen fick kommunen bukt med problemet som avtog.

2.3 Relevanta undersökningar och mätningar

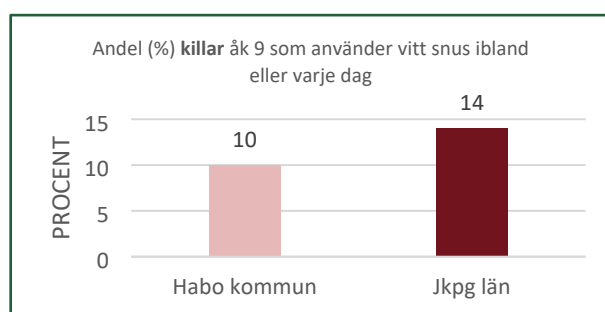
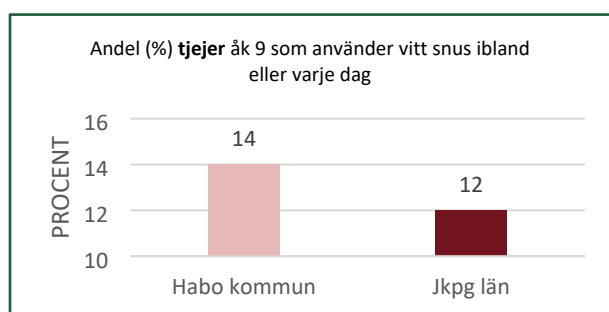
I denna del redovisas statistik från två intressanta undersökningar, Folkhälsoenkät Ung (2023) och Hälsa på lika villkor (2022), som Region Jönköping har varit med och tagit fram. Rapporterna finns inte med i sin helhet i denna kartläggning utan enbart de uppgifter som har bedöms relevanta för att öka förståelsen av hur människor i Habo kommun mår, tänker och har för värderingar.

Utöver detta redovisas även delar av kommunens statistik från mätning av narkotika i avloppsvattnet. Mätningarna har genomförts vid två tillfällen, hösten 2022 och hösten 2023, och analyserats av RISE (Resarch institutes of Sweden). Proverna togs en vardagskväll och en helgdag.

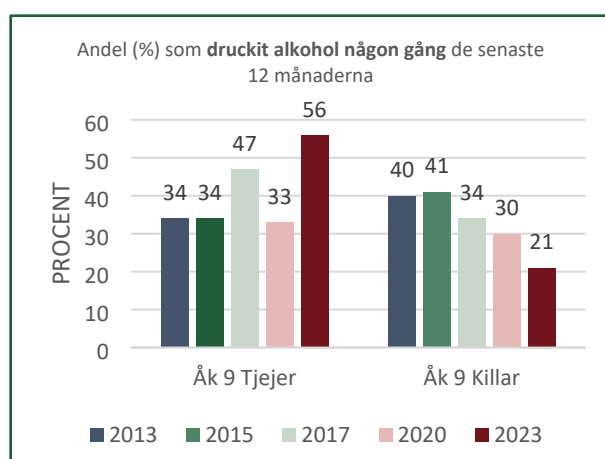
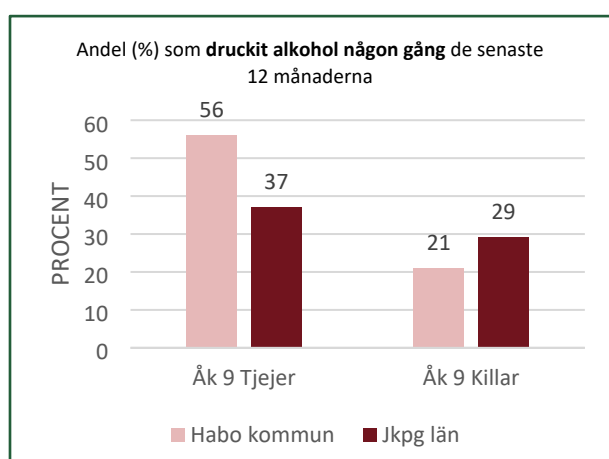
2.3.1 Folkhälsoenkät Ung

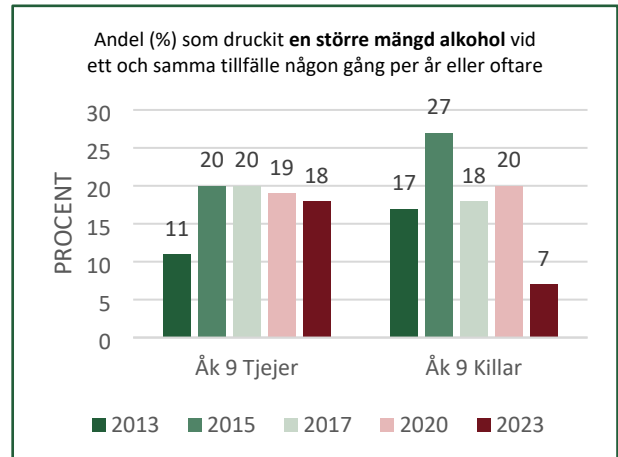
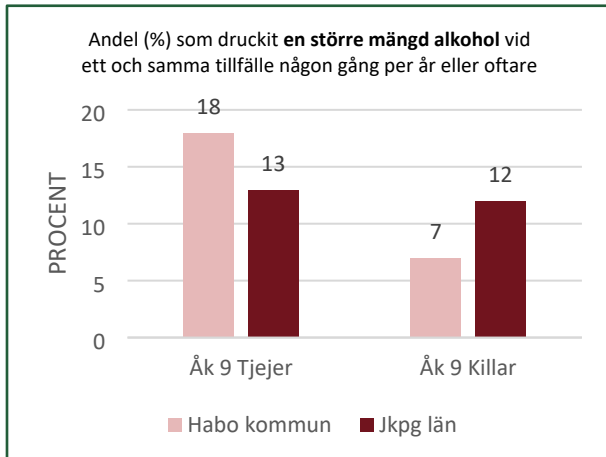
Folkhälsoenkät Ung är en enkätundersökning som kartlägger ungdomars hälsa och livsstil. Enkäten är ett samarbete mellan Region Jönköpings län, Länsstyrelsen i Jönköpings län och länets kommuner. Folkhälsoenkät Ung genomförs som en webbenkät på skoltid och är en totalundersökning bland ungdomar som går i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet, även bland de ungdomar som går anpassad grund- och gymnasieskola. Den senaste undersökningen genomfördes under 2023 och en del av svaren är relevanta för kommunens kartläggning. För vissa frågor finns det även statistik för år 7 och år 8.

Tobak

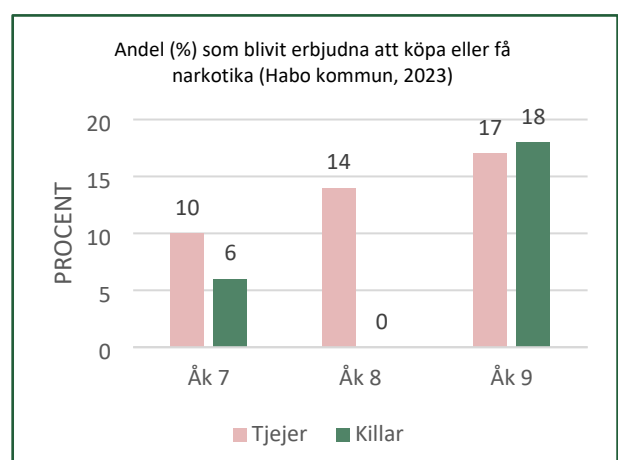
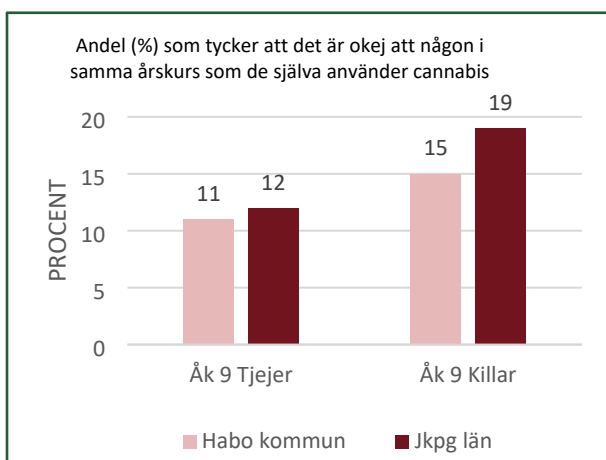
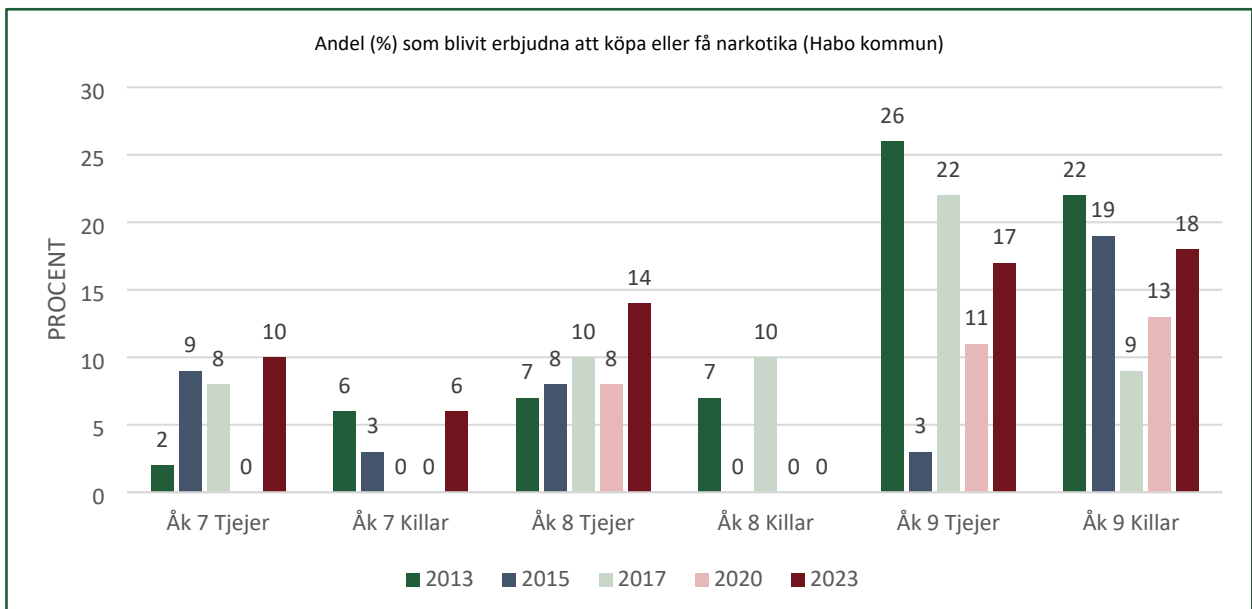

Alkohol

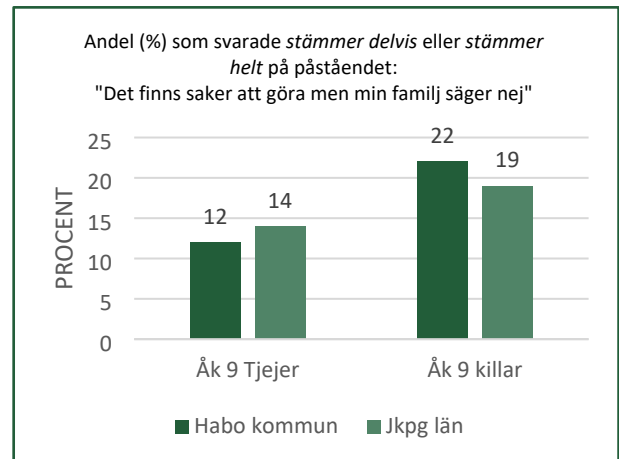
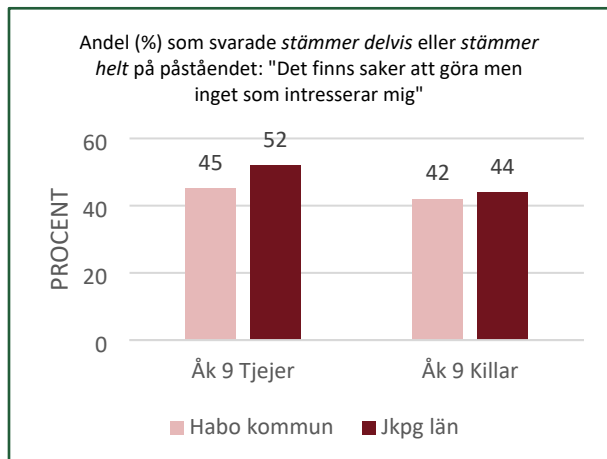

Narkotika

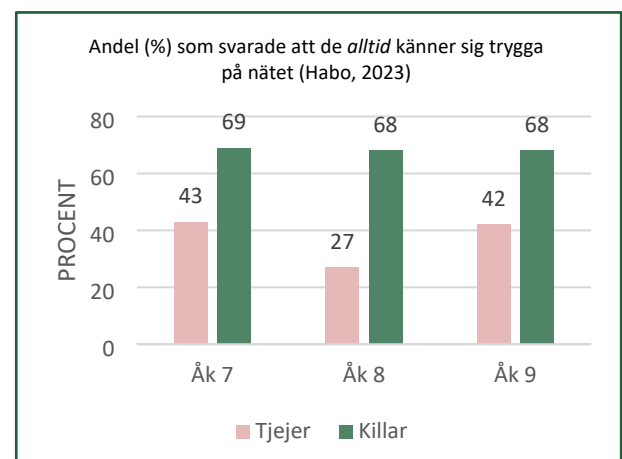
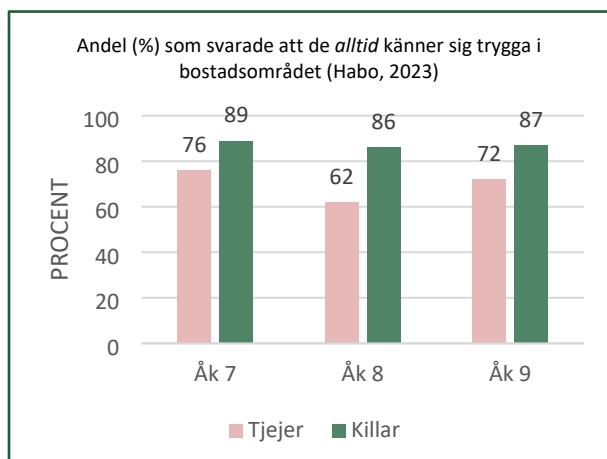
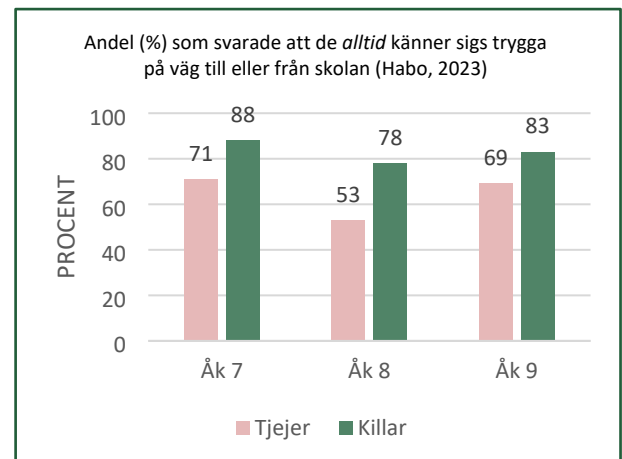
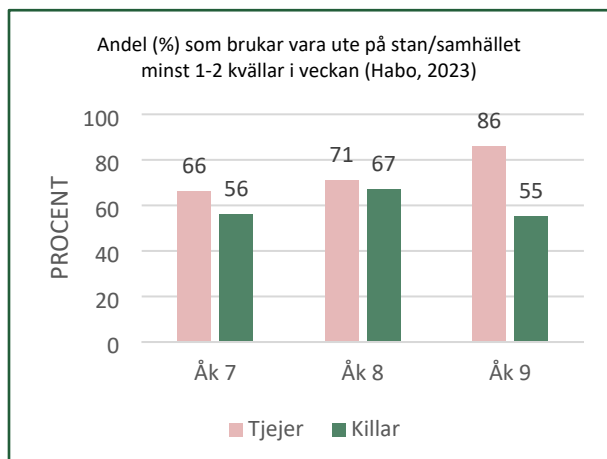

Kommentar: inget utslag i åk 8

Fritid

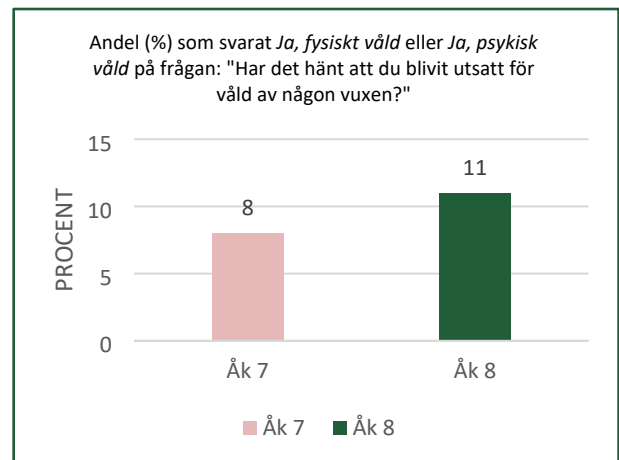
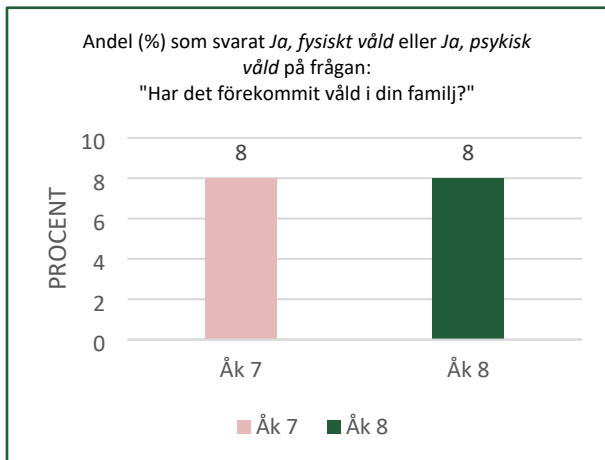

Trygghet

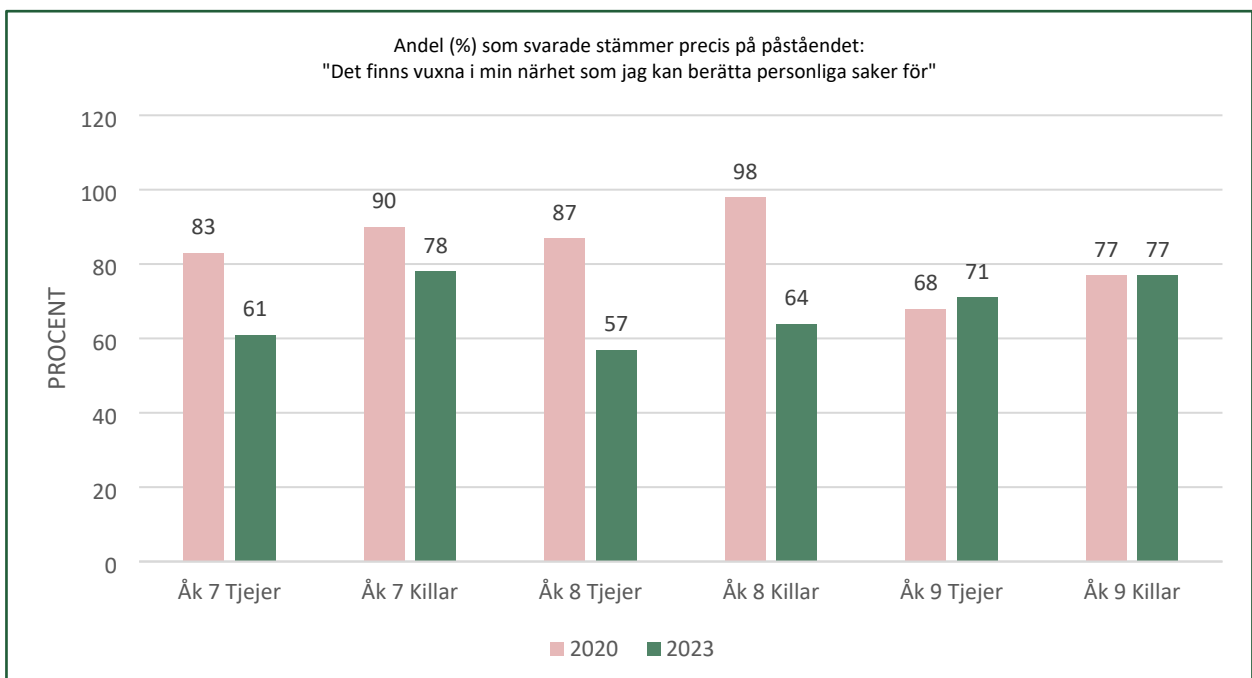

Våld

I undersökning finns det två frågor som berör våld som fick låg svarsfrekvens bland ungdomarna i Habo kommun. De som svarade på frågorna var tjejerna i åk 7 och åk 8, följande svar:

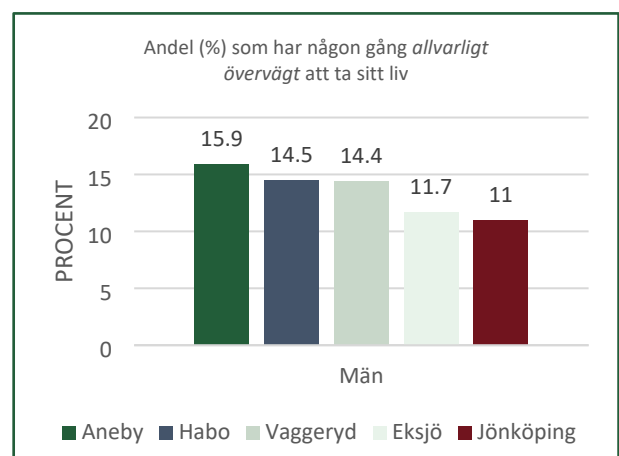
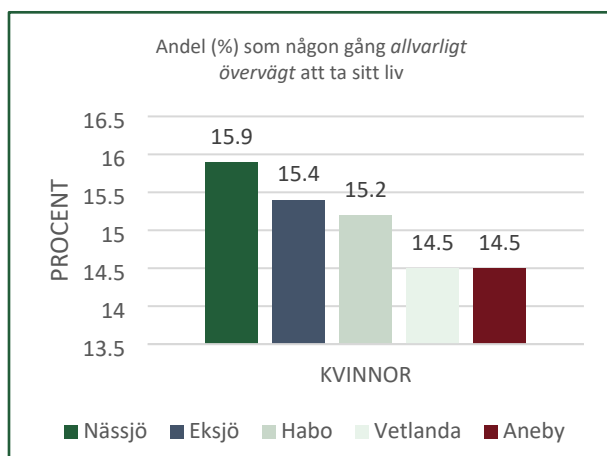
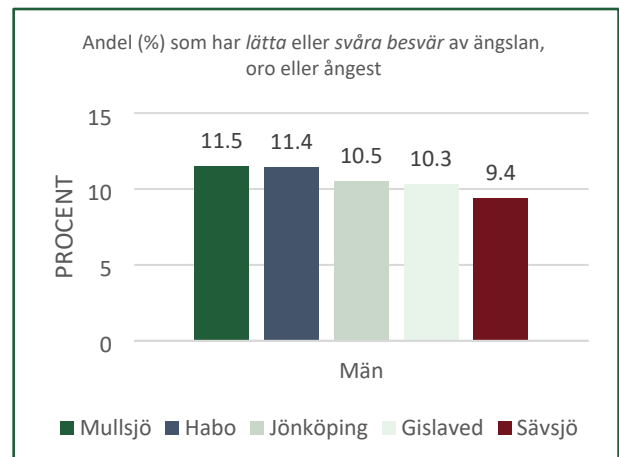
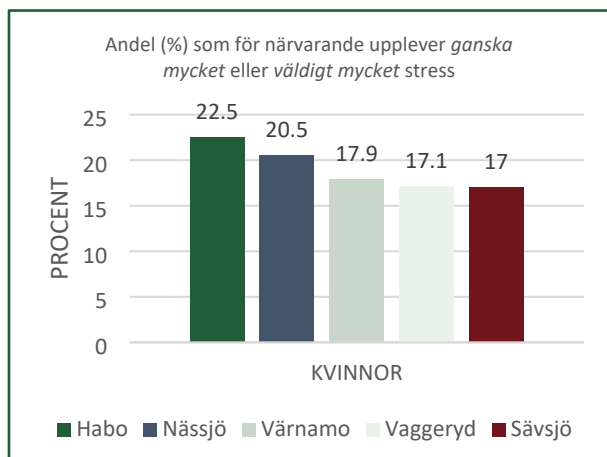
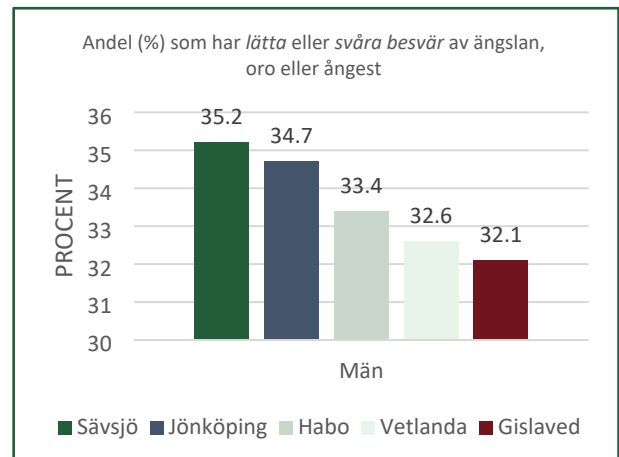
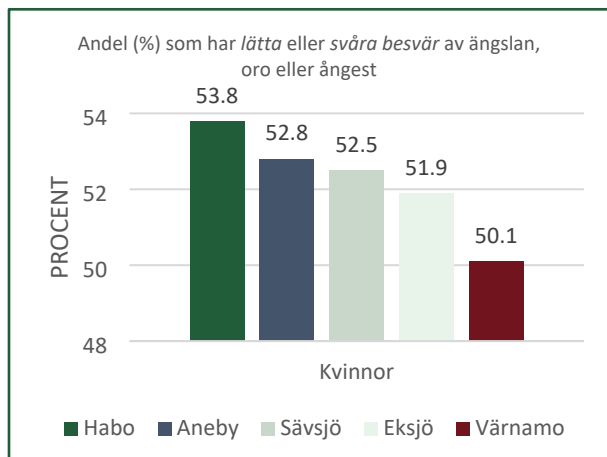

Tillit

2.3.2 Hälsa på lika villkor

Under 2022 genomfördes den nationella och regionala undersökningen ”Hälsa på lika villkor” som undersöker hälsa, levnadsvanor och livsvillkor med syftet att beskriva hur människor mår och följa förändringar i hälsa över tid. Det är en gedigen undersökning med många intressanta frågor men i vår kartläggning är det två ämnen som framför allt är intressanta. Dels kommuninvånarnas upplevelse av stress, oro och ångest samt hur många som har suicidala tankar.

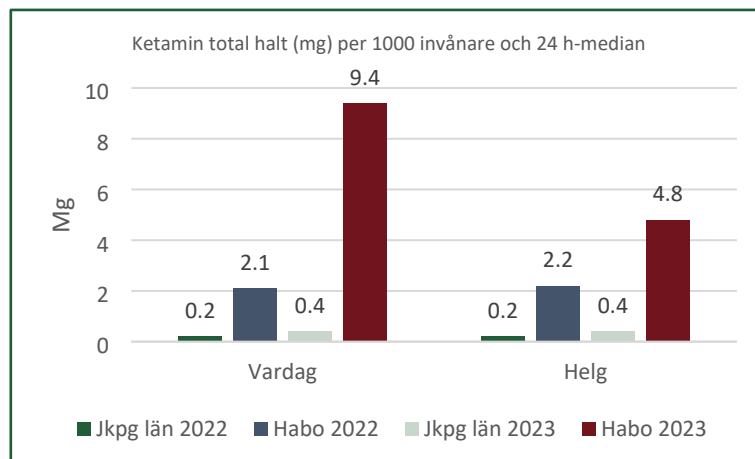

2.3.3 Mätning av narkotika

Att det förekommer narkotika i Habo kommun har vi haft vetskap om. I och med de två mätningarna av narkotika i avloppsvattnet som har genomförts har vi fått mer kunskap och statistik över vilka preparat som förekommer och i vilken mängd. Det ska dock sägas att mätningarna är ett komplement till andra datakällor, till exempel polisens statistik över brott kopplade till narkotikabruk. För att kommunen ska få en bättre förståelse över trender och skeenden krävs en långsiktig uppföljning av narkotika i avloppsvattnet. På sikt skulle det skapa ett underlag för att kunna planera förebyggande åtgärder.

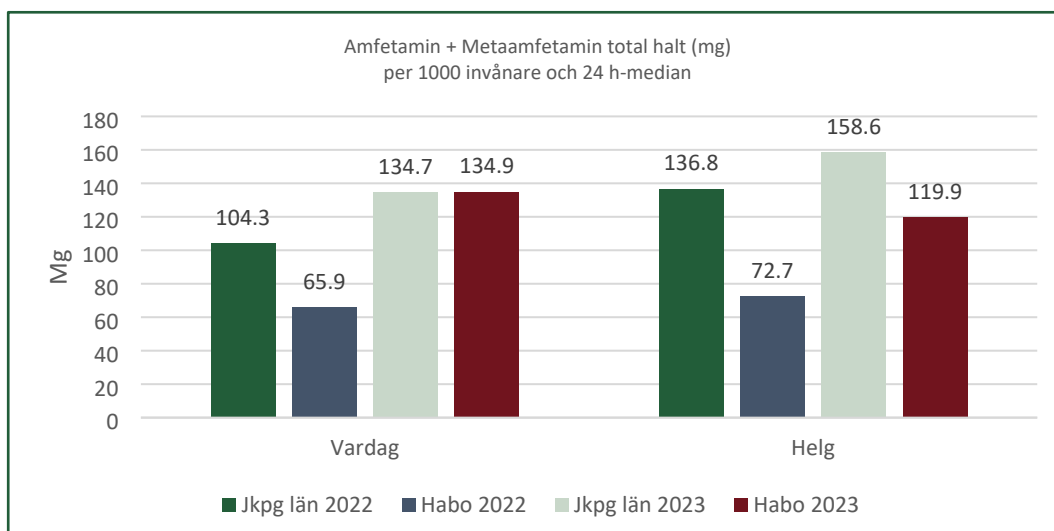
Resultatet från den senaste mätningen (oktober 2023) visar följande:

- I 2023 års mätningar förekommer alla analyserade substanser förutom heroin och kristall hos avloppsreningsverket i Habo.
- En högre halt av amfetamin, ketamin och tramadol i både vardags- och helgprovet från 2023 i jämförelse med vardags- och helgprovet från 2022.
- Utöver detta ses en högre halt i vardagsprovet för kokain, vardagsprovet för bensoylekgonin, vardagsprovet för MDMA/ecstasy, helgprovet för O-DM-tramadol samt helgprovet för kotinin från 2023 i jämförelse med 2022.

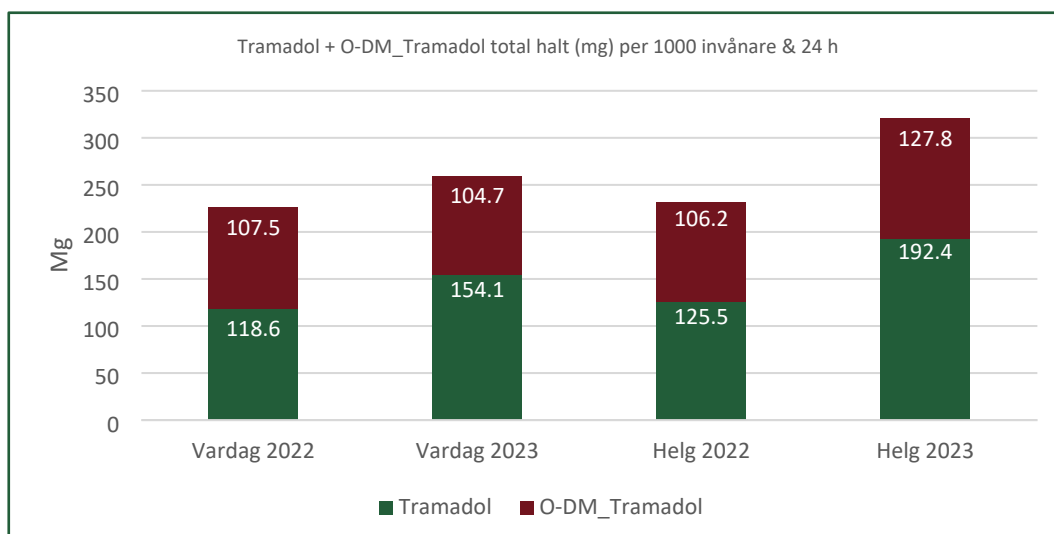

Kommentar: Ketamin ges vid operationer och intensivvård som lugnande och narkosmedel, samt som ett intravenöst dropp som behandling för personer med depression. Det används även som lugnande och narkosmedel inom veterinärmedicin, men veterinärens patienter utför inte sina behov i avloppet. I Habo kommun ser vi en kraftig ökning av ketamin i mätningarna mellan 2022 och 2023.

Kommentar: I proverna för Habo kommun var amfetamin högre i både vardags och helgprovet från 2023 jämfört med liknande prover för 2022. Liknande utveckling har skett i hela länet.

Kommentar: Tramadol kan man få utskrivet av en läkare vid behov för behandling av smärta, ett beroendeframkallande läkemedel. Statistik visar att från 2015 minskar den dagliga dygndosen av läkemedlet Tramadol utskrivet av läkare i Habo kommun. Samtidigt visar resultatet av våra mätningar i avloppsvattnet att både Tramadol och O-DM_Tramadol ökar, både i vardags- och helgprovet i jämförelse mellan 2023 och 2022. O-DM_Tramadol är metaboliten av tramadol, det som utsöndras i urinen.

2.3.4 Öppna jämförelser – Trygghet och säkerhet

En sista undersökning att hänvisa till i kommunens kartläggning är SKR årliga jämförelse ”Öppna jämförelser – Trygghet och säkerhet” där Habo kommun i den senaste undersökningen (2023) placerade sig på en 5:e plats av 290 kommuner. Det är en förbättring från tidigare år med två placeringar. I jämförelsen inhämtas olika data, bland annat från Brå:s brottsstatistik som redan finns med i denna kartläggning.

2.4 Summering av kartläggning

I april 2024 bjöd räddningstjänsten in till en workshop för att analysera kartläggningen av det brottsförebyggande arbetet i kommunen. Följande förvaltningar och aktörer deltog:

- Fritids- och kulturförvaltningen
- Barn- och utbildningsförvaltningen
- Socialförvaltningen
- Räddningstjänsten
- Polisen

Efter genomgång av kartläggningen och samtal i mindre grupper såg gruppen följande saker:

- Barns minskade tillit till vuxna
- Barn känsla av trygghet/otrygghet på fysiska och digitala platser
- Att Habo kommun sticker ut i länet när det gäller psykisk ohälsa
- Skillnaden mellan tjejer och killar
- Bristande närvaro av vuxna på internet och sociala medier
- Vikten av tidiga insatser
- Vikten av att ge föräldrar stöd
- Ett ökande våld (även bland ungdomar)
- Ungdomars mående där tjejer mår sämre än killar
- Finns det en koppling mellan psykisk ohälsa och narkotikabruk och tankar om att begå suicid?
- Att statistiken avseende anmälda brott i vissa delar är missvisande
- Att det finns ett stort mörkerantal avseende vissa brott
- Bruk av narkotika – var sker köpen?

En summering av samtalet under workshopen är att vi kan se olika kopplingar, olika resultat, som kan ha ett samband. Till exempel kommuninvånarens psykiska mående, narkotikabruk, barns tillit till vuxna och vikten av fritidsaktiviteter. Behov finns kring ökad kunskap kring dessa eventuella samband.

Kommunen genomför uppskattade föräldrautbildningar (COPE) där samtal fördes om vi når rätt målgrupp, som verkligen är i behov av att få stöd i sin föräldraroll för att klara av att hantera barn med ett normbrytande beteende.

Gruppen enades om att prioritera tre brott för vidare orsaksanalys:

- Våld i nära relationer
- Narkotikabruk
- Brott på sociala medier som begås av barn och unga

3 Orsaksanalys

Ett steg i processen att ta fram en Lägesbild och åtgärdsplan är att efter kartläggningen genomföra en orsaksanalys. Syftet är att förstå hur individ och miljö samspelar, identifiera bakomliggande orsaker samt rikta rätt åtgärder mot orsakerna och på det viset få önskad effekt.

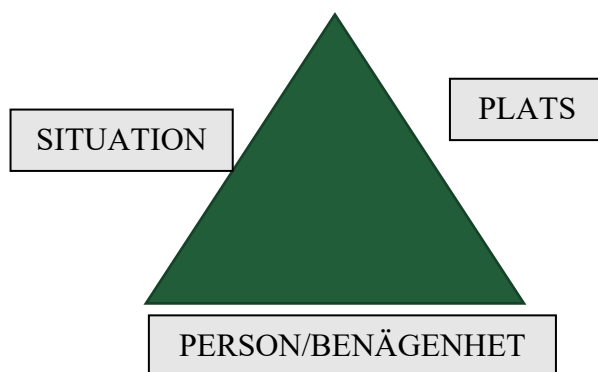
Nyckeln är att förstå varför ett brott uppstår så att individers benägenhet att begå brott minskar samt att situationer/platser bidrar till individers motivation att begå ett brott också minskar.

Att genomföra en orsaksanalys är tidskrävande och komplext. Därför har vi i dialog med handläggare från Länsstyrelsen i Jönköpings län valt att avgränsa vår orsaksanalys, med fokus på att det fick vara ett lärande moment för framtida orsaksanalyser.

3.1 Prioriterade brott

I augusti 2024 bjöd räddningstjänsten in till ytterligare en workshop för att göra en orsaksanalys. Samtliga förvaltningar och aktörer som var med i den första workshopen deltog i orsaksanalysen. Det kommunala bostadsbolaget Habo Bostäder deltog även i orsaksanalysen. En avgränsning var att vi enbart gjorde en orsaksanalys på ett av de prioriterade brotten från kartläggningen: brott på sociala medier som barn och unga begår.

I smågrupper och med stöd av länsstyrelsen försökte vi få en fördjupad bild av brottet. Våra samtal utgick från tre områden:

Platser	Situationer	Person/benägenhet
Biblioteket	Snor/rånar (hot om rån)	Få bekräftelse
Källare/förrådsutrymmen	Snatteri	Makt
Järnvägsstationen	Försäljning/utpressning	Rädd för att själv bli utsatt
Utanför skolor	Slagsmål	Att tillhöra ett sammanhang
Sociala medier t.ex. Snapchat och Instagram	Förnedring/kränkning	Belastad föräldrasituation
Platser där vuxna inte är		Lägre åldrar
		Socioekonomisk problematik

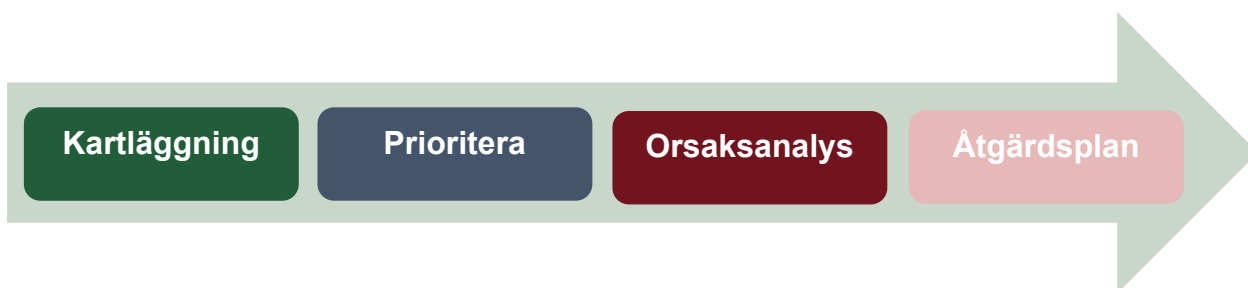
Kommentar: Tabellen ska läsas lodrätt.

3.2 Övriga prioriterade brott

Under workshopen samtalades det även om de två övriga prioriterade brotten ifrån kartläggningen (narkotikabruk och våld i nära relationer) där vi var eniga om att ytterligare insatser krävs för att öka vår kunskap och förståelse för hur kommunen i samverkan med andra aktörer ska arbeta förebyggande för att minimera dessa brott.

3.3 Sammanfattning av Lägesbild och orsaksanalys

Processen för framtagandet av en Lägesbild och en åtgärdsplan har sett ut enligt följande, där räddningstjänsten haft en samordnande roll:

Bilden som växer fram genom kartläggningen av brottslighet, människors upplevda trygghet och den självrapporterade utsattheten är att Habo kommun fortsatt är en trygg och säker kommun. Statistiken för kommunen sticker inte ut från länet och Sverige i negativt avseende, utan i de flesta fall snarare positivt. Det har varit lärorikt att se alla ”pusselbitar” i kartläggningen och försöka förstå mönster och eventuella samband. Arbetsgruppen har kommit fram till att tre brott behöver prioriteras framöver:

- Våld i nära relationer
- Narkotikabruk
- Brott på sociala medier som begås av barn och unga

Lägesbilden ska fungera som ett underlag till en åtgärdsplan som ska visa den prioritering kommunen behöver göra för att stärka sitt framtida brottsförebyggande arbete. Åtgärdsplanen ska följas upp och vid behov revideras vartannat år.

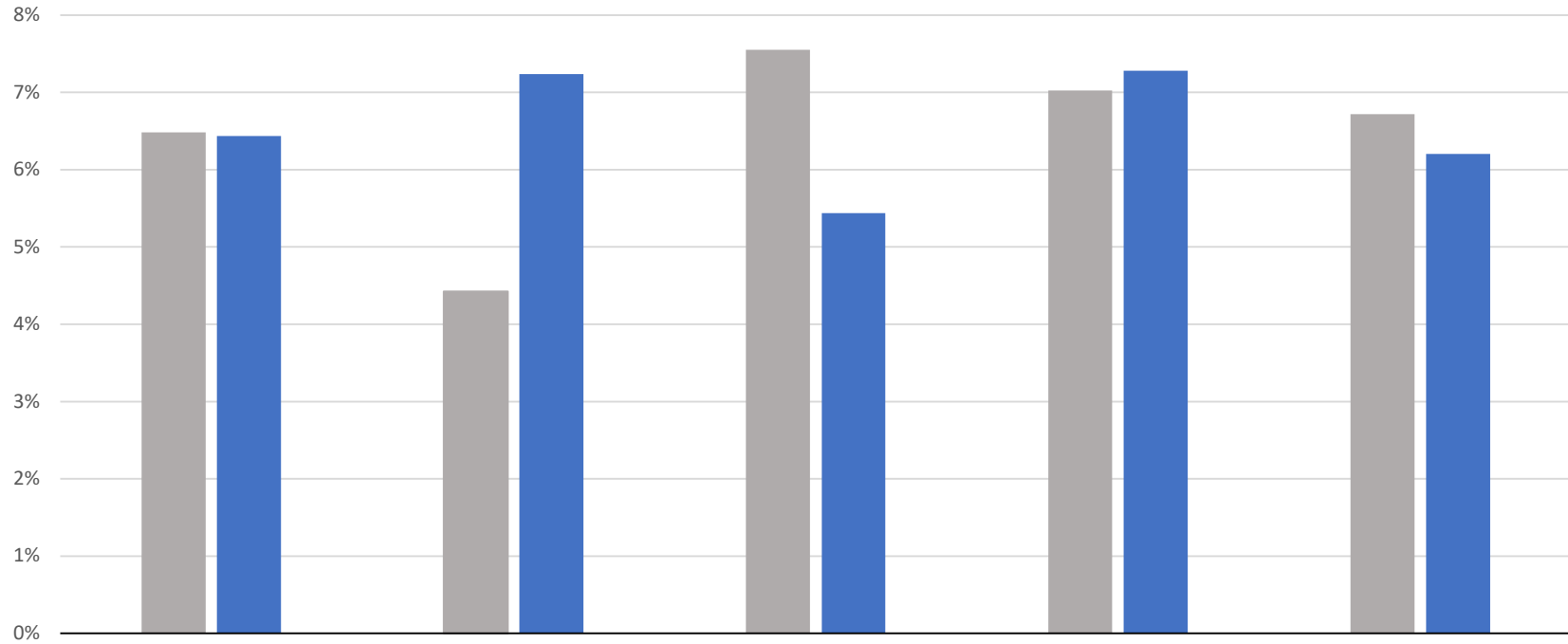
4 Åtgärdsplan

Utifrån lägesbilden har ett antal åtgärder formulerats. Syftet med åtgärderna är stärka det brottsförebyggandet arbetet som sker i kommunen, så att rätt insatser genomförs.

Åtgärderna ska vara påbörjade eller genomförda senast 31 december 2025.

Brott	Åtgärd	Motivering	Ansvarig	Samverkan	Uppföljning
Narkotikabruk	Fördjupad analys av eventuellt samband mellan narkotikabruk, psykisk ohälsa och suicid	Mer kunskap behövs för att öka förståelsen kring vilka som brukar narkotika i Habo kommun och om det finns ett samband mellan ökad stress och psykisk ohälsa i samhället.	Räddningstjänsten	Samtliga förvaltningar och aktörer som ingår i det lokala brottsförebyggandet rådet	2025-06-30
Brott på sociala medier som begås av barn och unga	Översyn av föräldrastöd för att anpassa stödet till föräldrar med barn som har ett normbrytande beteende	Behov av att se om vi når rätt vårdnadshavare med COPE. Ger vi stöd till ensamstående och de som inte har svenska som modersmål?	Socialförvaltningen Barn- och utbildningsförvaltning en	Samtliga förvaltningar och aktörer som ingår i det lokala brottsförebyggandet rådet	2025-06-30
Brott på sociala medier som begås av barn och unga	Översyn kring kommunens föräldravandringar	Behov av att utvärdera varför de genomförs och hur de bättre kan kopplas ihop med kommunens brottsförebyggande arbete. Att öka vuxnas närvaro där barn och unga rör sig i samhället.	Fritid och kultur	Samtliga förvaltningar och aktörer som ingår i det lokala brottsförebyggandet rådet	2025-06-30
Våld i nära relationer	Skapa ett nätverk i kommunen för att förebygga och förhindra våld i nära relationer	Behov av samverkan mellan kommunen, näringslivet och civilsamhället.	Socialförvaltningen	Samtliga kommunala förvaltningar, polisen, näringslivet och organisationer i civilsamhället	2025-06-30
Brott på sociala medier som begås av barn och unga	Skapa bättre strukturer för myndighetsöverskridande samverkan på individnivå för att tidigt upptäcka och förebygga ungas brottslighet.	Behov av att utveckla de metoder vi har för att samverka mellan t.ex. förvaltningar och polis i ett tidigt skeende. För att oro kring en individ ska fångas upp och rätt åtgärder kan sättas in.	Socialförvaltningen	Samtliga kommunala förvaltningar, polisen, näringslivet och organisationer i civilsamhället	2025-06-30

Januari 2025

Fritids och Kulturförvaltningen
% av budget -22-24
% av budget 2025

Administration
% av budget -22-24
% av budget 2025

Anläggning
% av budget -22-24
% av budget 2025

Fritidsgård
% av budget -22-24
% av budget 2025

Bibliotek
% av budget -22-24
% av budget 2025

Månadssnitt budget: 8,3 %